

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2015/16:44

Fredagen den 20 maj

§ 1 Allmänna frågor

Statssekreterare Hans Dahlgren

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 15 mars 2016

Återrapport från informellt ministermöte den 12 april 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 24 maj 2016

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

God morgon, statssekreterare Dahlgren och medarbetare! Vi har samlats för att behandla allmänna rådets frågor. Första punkten är en återrapport från mötet den 15 mars och det informella mötet den 12 april. Finns det något muntligt att tillägga utöver det skriftliga?

Anf. 2 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Nej, det finns inget muntligt att tillägga.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Då övergår vi till dagordningspunkt 5. Finns det något att yttra sig om resolutioner och beslut som antagits av Europaparlamentet?

Anf. 4 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Jag har ingenting att tillägga där.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till dagordningspunkt 6, Förberedelser inför Europeiska rådet den 28–29 juni 2016.

Anf. 6 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Herr ordförande! Detta är en informationspunkt. Informationen gäller dagordningen för Europeiska rådets möte den 28–29 juni. Substansen kommer att behandlas här i nämnden nästa månad vid samråd inför Allmänna rådet och med statsministern inför Europeiska rådet.

Det finns fyra punkter på den preliminära dagordningen. Folkomröstningen i Storbritannien den 23 juni blir förstås huvudfrågan, särskilt om det blir en seger för dem som vill lämna unionen. Datum för detta toppmöte har skjutits fram ett antal dagar för att inte direkt sammanfalla med folkomröstningen. Tanken var annars att mötet skulle ha börjat samma

eftermiddag som folkomröstningen äger rum. Det hade blivit lite konstigt. Detta blir alltså huvudpunkten.

Punkt två är migration. Det gäller framför allt frågan om att förstärka EU:s yttre gränser och en uppföljning av överenskommelsen i mars mellan EU och Turkiet.

Den tredje punkten på den preliminära dagordningen handlar om sysselsättning, tillväxt och investeringar. Det gäller beslut om de landspecifika rekommendationerna inom den europeiska terminen. Det är de rekommendationer som kommissionen offentliggjorde för bara någon dag sedan. Det handlar även om en bedömning av hur det har gått för den europeiska fonden för strategiska investeringar samt frågor om den inre marknaden, EMU och bekämpandet av skattebedrägerier, skatteflykt och penningtvätt.

Den fjärde punkten handlar om externa relationer, aktuella utrikespolitiska frågor och samarbetet mellan EU och Nato inför Natotoppmötet i juli.

Detta är de fyra preliminära dagordningspunkterna.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att EU-nämnden kan visa stor förståelse och förlåtelse för att mötet flyttas från midsommarhelgen till veckan därpå.

Anf. 8 TINA ACKETOFT (L):

Tack för redogörelsen! Texten avslutas i princip med meningen att eventuellt kommer även EU:s relationer till Ryssland att diskuteras. Vet vi hur det ligger till? Vad är den svenska ståndpunkten i så fall? Det gäller naturligtvis återigen de ekonomiska sanktionerna. Det finns mycket som kan diskuteras angående Ryssland, men sanktionerna står väl närmast på agendan.

Anf. 9 KARIN ENSTRÖM (M):

Tack för föredragningen! Jag vill följa upp Tina Acketofts fråga vad gäller hur mycket vi vet om huruvida det kommer att bli en diskussion. Hur kommer sanktionerna, som löper ut, att hanteras? Det är helt avgörande. Jag förutsätter att regeringens ståndpunkt inte har ändrats.

Anf. 10 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Ordförande! Jag tackar statssekreteraren för föredragningen. Många viktiga frågor kommer upp på Europeiska rådet. När det gäller migrations- och flyktingkrisen har vi inte särskilt mycket underlag nu. Vi får återkomma. Det är oerhört viktigt att vi har en diskussion som utgår ifrån det vi får senare.

I papperet om rättsstatens principer finns en del information om både integration och migration. Mycket kommer att handla om ett nytt globalt perspektiv, om jag har förstått det rätt. Det ska finnas ett globalt ansvar för migrations- och flyktingkrisen. Då kommer man in på hur det globala rättsverket ska se ut. Finns det någon diskussion om att se över Genèvekonventionen? Finns detta med i den pågående diskussionen? Det vore intressant för oss ledamöter att få kunskap om det.

I övrigt instämmer jag i frågan om Ryssland. Det är också oerhört viktigt för oss att följa vad som kommer att göras i utkastet till rådsslutsatser.

2015/16:44
20 maj

Anf. 11 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Låt mig börja med frågorna om Ryssland. Vår utgångspunkt är att Ryssland inte levt upp till sina åtaganden. Därför bör sanktionerna förlängas. Vi tror att detta kan göras utan att en diskussion behöver tas upp vid Europeiska rådet. Det kan eventuellt klaras ut innan. Detta är dock inte säkert.

Vi hörde vid det senaste tillfället då sanktionerna förlängdes att i varje fall en medlemsstat begärde att om det skulle ske igen måste det föregås av en diskussion i Europeiska rådet. Men det är möjligt att den medlemsstaten har kommit på andra tankar efter det. Det mesta tyder på att så kommer att bli fallet.

Den svenska regeringens inställning är den jag precis redovisade. Där råder det ingen tvekan.

När det gäller migrationsfrågorna får vi se vad som kommer i underlagen inför Europeiska rådet. Vi har ännu inte fått något mer än själva dagordningspunkten. Framför oss ligger dock inte minst de två toppmöten om migrations- och flyktingfrågor som ska äga rum i anslutning till FN:s generalförsamlings öppnande i september. Där kommer de globala migrationsfrågorna i bred mening upp. Frågor om hur flyktingkonventionen ska se ut framöver kommer säkert att aktualiseras där. Detta är alltså något som mycket väl kan rymmas inom dagordningspunkten, men än så länge vet vi bara hur den är beskriven.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Rättsstatens principer.

Anf. 13 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Herr ordförande! Detta är en diskussionspunkt. Det är andra gången som det allmänna rådet har en diskussion om hur man ska främja och värna rättsstaten inom Europeiska unionen.

Denna gång ska fokus vara på de utmaningar som finns inom ett särskilt område, nämligen integrationsarbetet. Man har tänkt att dialogen ska utgå från ett diskussionspapper som ordförandeskapet har skickat ut. Det finns även en rapport från ett seminarium som hölls gemensamt av Europarådet och det holländska ordförandeskapet i februari. Nämnden har fått båda dokumenten.

I en tid som den vi lever i nu, när EU:s gemensamma värden sätts på prov i olika avseenden, är förstås arbetet med att stärka rättsstaten särskilt viktigt. I den diskussion som ska hållas på tisdag är vår utgångspunkt naturligtvis att alla medlemsstater ska leva upp till sina åtaganden när det gäller mänskliga rättigheter. Det är inte någonting som bara ska krävas när man blir medlem, utan det måste också gälla och fortsätta att krävas när man *är* medlem.

När det gäller det område som ska vara speciellt i fokus, migrations- och integrationspolitiken, innebär det bland annat ett ansvar för alla att värna asylrätten och säkerställa att asylprocessen fungerar som det är

tänkt. Vi tycker att det är viktigt att integrationspolitiken i varje land främjar och skyddar allas möjligheter att verkligen åtnjuta sina rättigheter. Det handlar inte bara om att man har dem utan också om att man fullt ut kan åtnjuta dem. Det innebär också skyldigheter för migranter som kommer till våra länder att respektera de lagar och regler som gäller här.

En särskilt viktig aspekt att uppmärksamma är situationen för kvinnor och att möjligheten att snabbt integreras i samhället främjas med ett tydligt jämställdhetsperspektiv. Vi tänkte lyfta fram några svenska exempel. Ett är Arbetsförmedlingens ansvar i dag för att upprätta individuella etableringsplaner för nyanlända vuxna skyddsbehövande med samhällsorientering som en obligatorisk del. Ett annat exempel är de insatser som görs för att motarbeta hedersrelaterat våld och förtryck, exempelvis tvångsäktenskap, barnäktenskap och kvinnlig könsstympning.

Staten har förstås det grundläggande ansvaret för en effektiv integration, men vi vill i dialogen också peka på det viktiga arbete som organisationerna i det civila samhället gör hos oss i Sverige. Ett par exempel att lyfta fram kan för det första vara att organisationer har en viktig roll för att främja nyanländas etablering i samhället, till exempel genom yrkesmentorer, it-guider eller språkträning. För det andra arbetar många organisationer aktivt för kvinnors rättigheter och mot våldsbejakande extremism, rasism och främlingsfientlighet – ett annat betydelsefullt område. Vi vet att detta är en stark och positiv kraft i arbetet för att motverka intolerans.

Anf. 14 FREDRIK SCHULTE (M):

Jag tycker att det är positivt att regeringen i ståndpunkten lyfter fram Alliansens reform med etableringsplan. Men jag skulle ändå, utan att bli alltför inrikespolitisk i debatten, vilja ställa en fråga till statssekreteraren. Det är bara 30 procent av dem som har beviljats asyl i Sverige som har en individuell etableringsplan. Är det verkligen rimligt att lyfta fram det här i så positiva ordalag som man gör i ståndpunkten?

Anf. 15 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Ordförande! Tack för föredragningen! Jag tycker att ståndpunkten i stora delar är bra. Den spänner över saker som jag tror är aktuella för oss i den svenska diskursen. Det handlar om just detta att lyfta fram asylrätten som en grund, men också om rättigheter och skyldigheter för asylsökande och kvinnors och barns rättigheter. Detta känns oerhört viktigt att fortsatt hålla högt från oss.

För att integrationen ska fungera så effektivt som möjligt krävs såväl samhällsorientering och språkutbildning som möjligheter på arbetsmarknaden. Jag tycker att detta är jättebra.

Jag skulle bara vilja understryka något som jag själv har lyft fram i olika debatter med migrationsministern. Det handlar om hatbrotten mot kristna asylsökande, men det gäller även kvinnor och andra grupper som är utsatta på asylboenden. Det finns en förföljelse av kristna som fortsätter in i Sverige.

Jag noterade nyligen en undersökning som en organisation vid namn Open Doors har gjort i Tyskland. Man har gjort enkätintervjuer med 300 kristna, tror jag att det var. 80 procent vill ha ett särskilt skyddat boende för kristna eftersom de känner sig så utsatta. De är oerhört rädda för

repressalier gentemot sina anhöriga i hemländerna. Detta är någonting som vi måste ta på allvar.

Även om jag inte vill anmäla någon avvikande mening vill jag göra ett starkt medskick: Denna fråga får inte glömmas bort. Den borde kanske bakas in i skyldigheter för immigranter att respektera lagar och regler och detta med att motverka intolerans, rasism och populistiska strömningar. Jag skulle särskilt vilja betona denna fråga.

Anf. 16 EMMA WALLRUP (V):

Jag har en liten extra fråga om detta med att motarbeta intolerans, rasism och främlingsfientlighet. Det gäller just det som jämlikhetsforskningen påtalar: När de ekonomiska klyftorna ökar har vi historiskt sett kunnat se mer rasism växa fram och mer konfrontation mellan olika utsatta grupper.

Jag undrar om det här finns med i den svenska regeringens diskussion. Skulle man kunna lyfta fram det i diskussionen för att peka på att Sverige har legat i framkant och historiskt haft lite främlingsfientlighet, få konflikter, låg brottslighet och så vidare för att vi har haft en hög grad av jämlikhet?

Anf. 17 TINA ACKETOFT (L):

Jag skulle vilja hänga på ytterligare en grupp när det gäller de grupper som Désirée Pethrus räknade upp. Jag håller helt med henne i detta resonemang, och jag hoppas att statssekreteraren tar det här till sig som en del av den svenska ståndpunkten.

Det handlar om hbt-personers utsatthet. Det är en grupp som tyvärr kanske inte så många länder inom EU skulle sätta på kartan över skyddsvärda grupper. Det är viktigt att Sverige, som alltid har varit en stark förespråkare för allas lika rättigheter, gör det.

Som jag läser förslaget till den svenska ståndpunkten ser jag – i alla fall som jag läser det – att denna regering följer den tidigare regeringens diskussion om att vi måste stärka respekten för rättsstatens principer och arbetet med detta. Det tycker jag är skönt att se. Det innebär att om man en gång har kommit in i klubben EU innebär inte det att man kan avvika från det man en gång har skrivit under.

Det står också att rådet bör utveckla detta arbete parallellt. Jag vill höra om man för sådana aktiva diskussioner. Jag såg nu att kommissionen som ett första steg har tagit Polen i örat för landets avvikelse från rättsstatens principer. Det är ett bra steg. Men förs diskussionen aktivt från den svenska sidan så att vi verkligen ser till att detta kommer att bli ett tydligt ben för EU att stå på – precis som det är för Europarådet, till exempel?

Anf. 18 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Från Sverigedemokraterna tycker vi att det är intressant att regeringen försöker framhålla Sverige som ett lyckat exempel på integrationssatsningar när så uppenbarligen inte är fallet.

De satsningar som Arbetsförmedlingen har gjort de senaste åren och som regeringen lyfter fram i sin ståndpunkt har enbart lett till enstaka jobb, och någon egentlig integration finns inte att tala om för de många hundratals asylanter som har kommit till Sverige de senaste åren. Det har

varit många misslyckade satsningar och projekt gång efter annan, och den svenska integrationspolitiken är snarare ett avskräckande exempel och bör inte lyftas upp i detta sammanhang.

Inte heller menar vi att EU ska lägga sig i dessa frågor kopplade till olika länders integrations- och migrationspolitik. Det är en nationell kompetens, och EU ska inte lägga sig i detta. Därför anmäler vi avvikande mening.

Anf. 19 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Ordförande! Till Fredrik Schulte kan jag säga att även om bara 30 procent har sådana etableringsplaner finns det ingen anledning att dölja detta för andra om det är en bra idé som vi tror på. Jag tycker att om vi arbetar för att fler och fler ska få detta så är det också en idé som vi kan berätta om för andra länder. Där tycker jag inte att vi behöver ha några hämningar.

Tack för medskicket, Désirée Pethrus! Jag tar gärna med det. Om den diskriminering och förföljelse som sker av kristna följer med in i Sverige ska vi naturligtvis vidta åtgärder på det sätt som rättsstatens principer kräver. Det har jag ingen svårighet att ta med.

Till Emma Wallrup vill jag säga att sambandet mellan jämlikhet, jämställdhet och mindre främlingsfientlighet absolut finns där, och det kan vi bygga vidare på.

Absolut, Tina Acketoft: Hbt-personer är också en grupp som är utsatt och diskriminerad, och det är klart att i detta gäller precis samma sak som för kristna, det vill säga att de regler som gäller i Sverige måste följas.

I den här regeringen är vi glada att kunna fortsätta det arbete som den tidigare regeringen gjorde för att just stärka rättsstatens principer. Vi ska fortsätta det arbetet så gott vi kan och hoppas nu på ökat stöd också från andra medlemsstater. Det gäller också att tala bilateralt med de länder där det uppstår tveksamheter, minst sagt, och då handlar det i synnerhet om Ungern och Polen, där vi har haft bilaterala kontakter i det syftet.

Till Pavel Gamov kan jag säga att det är möjligt att Arbetsförmedlingens insatser inte har lett till så många jobb som man skulle önska, men återigen, det finns inget skäl att dölja att det här är en bra idé och att vi ska fortsätta främja den i vårt land. Det kan också andra länder göra. Det är vår uppfattning.

Anf. 20 ORDFÖRANDE:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning samt en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Övriga frågor. Finns det någon övrig fråga som planeras att tas upp?

Anf. 21 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Det finns det inte.

Anf. 22 ORDFÖRANDE:

Då tackar vi så mycket för samrådet och önskar lycka till på mötet!

§ 2 Utrikes frågor

Kabinettssekreterare Annika Söder

Återrapport från möte i Europeiska rådet för utrikes frågor den 18 april 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska rådet för utrikes frågor den 23 maj 2016

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar kabinettssekreterare Söder med medarbetare hit. Jag undrar först om det finns någon muntlig återrapport från mötet den 18 april, utöver den skriftliga.

Anf. 24 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Ordförande! Jag beklagar att vi var sena och inte sömlöst klarade övergången mellan GAC och FAC. Det beror på att vi fick vänta lite grann nere i säkerhetskontrollen.

Jag ska plocka fram mina papper så att jag säger rätt saker.

När det gäller återrapportering från FAC den 18 april finns det en skriftlig återrapportering från alla punkter utom lunchen, i vilken Margot Wallström deltog.

Där hände sig följande att utrikesministrarna åt lunch med Filippo Grandi, UNHCR:s chef, flyktingkommissarien. Vid lunchen talade man om situationen i Grekland, västra-Balkan-rutten, och Grandi hade enligt uppgift varit väldigt positiv till kommissionens ambition att se över EU:s gemensamma asylmottagningssystem. Han hade också understrukt att UNHCR inte hade sagt att EU:s avtal med Turkiet var olagligt eller att det stred mot FN:s konventioner, däremot att han hade uttryckt bekymmer kring tillämpningen och att han uppskattade att UNHCR skulle få en roll i implementeringen av avtalet.

När Grandi hade gjort sin presentation hölls en kort diskussion om aktuella frågor kring migrationsfrågorna med fokus på ett antal länder, bland annat situationen i Turkiet och norra Irak.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Några kommentarer på återrapporten? Jag finner inte att så är fallet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, EU:s regionala strategi för Syrien och Irak.

Anf. 26 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Som nämnden känner till förbereddes den här dagordningspunkten redan vid förra FAC. Den fick dock skjutas upp, så de flesta element som kommer att komma upp i diskussionen har redan diskuterats här efter utrikesministerns föredragning vid förra EU-nämnden.

Nytt är att rådsslutsatser förutses antas, och utkast till rådsslutsatser har nämnden fått del av.

Regeringens ståndpunkter gäller förstås i fortsättningen. Vi välkomnar översynen så att det fortsatta engagemanget i Syrien och Irak, Daishstrategin, blir relevant och koordinerat. Det är också viktigt att det

är ömsesidigt stärkande till andra aktörer, till exempel FN, den globala koalitionen mot Daish, andra aktörer, till exempel humanitära aktörer, och vad medlemsländerna i EU gör bilateralt.

Det blir också ett tillfälle att återigen betona vikten av att försöka komma åt de politiska grundorsakerna till de enorma problemen i Syrien och Irak, som ju också har lett till framväxten av Daish och andra av FN terroriststämplade organisationer.

Vad gäller Syrien kommer vi att verka för ännu mer arbete från EU:s sida, mer diplomatiska påtryckningar för efterlevnad av vapenvilan och fullt humanitärt tillträde. Som ni känner till är det ständigt nya problem kring överenskommelser som görs och sedan inte fullföljs, vilket ju drabbar människor hårt. Vi tycker också att EU ska driva på för frisläpandet av politiska fångar.

Vi kommer att verka för ökat stöd till oppositionen och civilsamhället, betona vikten av ett ökat EU-engagemang för politisk transition, kvinnors deltagande i fredsprocessen och inte minst skydd av minoriteter, en fråga som har diskuterats många gånger här i nämnden.

Vad gäller Irak så är det ett försvårat politiskt läge i Bagdad, och det är väldigt viktigt att EU tydligt trycker på och stöder premiärminister al-Abadis reformagenda. Det här har ju EU varit tydligt med vid tidigare rådsmöten, både i december och i januari.

Vi kommer att betona vikten av att komplettera militära framgångar mot Daish med ett ökat politiskt och civilt stöd i Irak. Som utrikesministern presenterade i utrikesdeklarationen i februari arbetar Sverige kraftfullt för att EU ska utöka sitt stöd för stabilisering och återuppbyggnad i Irak. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<och har haft stora framgångar inte minst vid Kuspödet i går, där det ser ut som om EEAS nu kommer att ta de här förslagen på väldigt stort allvar.

Det går ut på att i de delar av Irak där det är möjligt att stabilisera säkerhetssektor, juridisk verksamhet och så vidare så ska EU ta på sig en mycket mer stabiliserande roll. Det är för att vi anser att säkerhetssektorreform och rättsutveckling är det som kan leda till stabilitet, naturligtvis tillsammans med fred och social och ekonomisk utveckling, och att EU har ett mervärde här.

Vi kommer att verka för att det preliminära intresset från EEAS och andra medlemsländer>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< ska leda till att man ser över ett antal olika optioner för att kunna genomföra just det här.

Rådsslutsatserna är ganska omfattande. Och vi är ganska nöjda med den påverkan vi har haft och frågor vi har drivit. Mänskliga rättigheter finns med. Det gör även religiösa och etniska minoriteter, kvinnors deltagande i politiska processer, regimens ansvar för det ökade antalet attacker mot civila, ansvarsutkrävande för MR-brott och överträdelser av internationell humanitär rätt inklusive möjligheten att företeelser i Syrien kan hänskjutas till Internationella brottmålsdomstolen, betydelsen av politisk transition, fortsatt stöd till oppositionen i High Negotiations Committee och – igen – humanitärt tillträde.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Dokumentet ligger i den röda mappen framför er. Vi är på dagordningspunkt 3. Man kan se på dokumentet att det är många som har varit med och påverkat. Både typsnittsskillnader och layoutskillnader finns kvar i den version vi har fått.

Anf. 28 KARIN ENSTRÖM (M):

Tack för föredragningen! Det är bra utkast till rådsslutsatser. Det är oerhört angeläget att Sverige på alla sätt försöker få till ett ytterligare utökat EU-engagemang. Det finns nämligen inte många fler möjligheter för att komma vidare.

Det finns många problem och många grundorsaker till lidandet och de stora flyktingströmmarna. Prioritet ett är att få stabilitet i området. Då måste alla EU:s medlemsländer förstå vikten av det politiska engagemanget, vilket kabinetssekreteraren också beskriver. Jag hade egentligen två frågor om det. Jag har delvis fått svar på dem. Regeringens ståndpunkt om att driva på för ökat EU-engagemang när det gäller politisk transition i Syrien låter bra. Det gäller inte minst stödet till Irak, till exempel för långsiktig stabilisering i de återerövrade områdena. Jag har alltså delvis fått svar. Men finns det något ytterligare regeringen kan göra? Man kan självklart få med likasinnade och så många som möjligt. Men finns det några mer konkreta förslag?

Jag kanske har läst dåligt. Men jag undrar också ifall kampen för att komma åt finansieringen finns med eller om den ligger lite vid sidan om. Jag vill trycka på vikten av att komma åt Daishs finansiering, för att minska deras handlingsutrymme.

Anf. 29 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Ordförande! Tack, kabinetssekreteraren, för föredragningen! Jag tycker också att det är bra på det stora hela. Jag har inga avvikande meningar. Det är bra att kabinetssekreteraren understryker att det när det står minoriteter, på det papper vi har fått, förstås gäller både etniska och religiösa minoriteter.

Jag vill ytterligare förstärka hur viktiga de humanitära insatserna är. Jag har tidigare tagit upp att man oftast nämner Turkiet, Jordanien och Libanon. Men det är en oerhört tuff situation också i irakiska Kurdistan. Kabinetssekreteraren säger nu att man ska göra ytterligare insatser i Irak. Då får vi inte glömma bort irakiska Kurdistan. De har – tror jag – 5 miljoner invånare och 2 miljoner flyktingar. Då kan vi förstå att de också har en tuff situation. Oljepriset går ned, och de har inte tillräckliga resurser för att klara av flyktingsituationen.

Ledande personer i irakiska Kurdistan uppger att ifall Mosul intas – en del av det här går ju ut på att bekämpa IS/Daish – kommer man inte att kunna ta emot flyktingar, utan det kommer då att bli flyktingläger utanför KRG-regionen. Det måste finnas beredskap samt resurser till FN eller andra aktörer för det. Irakiska regeringen måste också göra vad de kan.

Har kabinetssekreteraren någon kommentar om situationen i KRG, flyktingsituationen och humanitära insatser där?

Jag vet inte om det fanns med något om Libyen och att IS sprider sig i andra länder. Hur ska man få till ett regionalt angreppssätt på frågan? Finns det med?

Jag vill att man ska fortsätta lyfta upp hur många både religiösa och etniska minoriteter som har fått lämna regionen. Jag tänker även på de kristnas situation. Det har varit en dramatisk minskning. Det har gått från 1,3 miljoner – tror jag – till 250 000 kristna som är kvar i området. Det är oerhört allvarligt.

Det var några frågor och några medskick.

Anf. 30 EMMA WALLRUP (V):

Vi i Vänsterpartiet är positiva till regeringens ståndpunkt. Men vi undrar om ni kommer att lyfta upp just de kurdiska områdena i Rojava lite extra. Kommer ni att driva på för att EU ska öka det politiska och humanitära stödet för dessa viktiga områden och den viktiga kamp som kurderna för? Allt stöd behövs för det viktiga arbetet.

Finns det i strategin med ett tydligt arbete med det som det talas om också i andra sammanhang – rekryteringen till Daish/IS? Våra länder här i Europa kan jobba med god integration och jämlikhet och fånga upp unga personer så att de kan känna hoppfullhet i våra länder i stället för att dras till sådan rekrytering.

Jobbar man med andra krafter i den muslimska världen för att på ett tydligt sätt brygga över klyftan mellan den muslimska världen och väst, som IS försöker peka på? Försöker man skapa en annan bild, en bild av bättre samverkan mellan den muslimska världen i övrigt och väst?

Anf. 31 TINA ACKETOFT (L):

Vi instämmer också i regeringens ståndpunkt. Men jag efterlyser en skrivning om eller ett uttryck för just kurdernas situation. Sverige har länge varit en stark röst för den gruppen. Det är viktigt att vi upprätthåller det trycket och lyfter fram dem. Det går inte framåt för deras situation. Det går snarare bakåt, som vi alla märker.

Kabinettssekreteraren tog upp regimens ansvar och Internationella brottmålsdomstolen – inte i samma mening men i på varandra följande meningar. Grundorsaken till katastrofen i hela området, och som vi vill komma åt, är att det är regimen som i allra högsta grad ligger bakom. Då tänker jag särskilt på Syrien. För man några diskussioner om att ställa al-Asad inför internationell domstol? Vad kommer att hända i förlängningen? Förs den diskussionen? Om den inte förs, läggs det i alla fall en grund för den?

Anf. 32 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! I processen för att hitta en politisk lösning på spänningarna i Syrien och Irak vill vi att regeringen och EU verkar för ökad autonomi och förbättrat skydd för ländernas minoriteter, inte minst i de kristna och kurdiska delarna av Irak.

Vi uppmanar också regeringen att uppmärksamma och mer kraftfullt åtgärda problemet med europeiska terrorkrigsresande i området och att utöka det humanitära stödet till personer på flykt i närområdet.

Eftersom vi anser att regeringen inte fäster tillräcklig uppmärksamhet vid de frågorna anmäler vi avvikande mening.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

På punkt 18 i resolutionen, Karin Enström, finns det ett stycke om finansiering i sista strecksatsen, och även lite i inledningen på punkt 18 tredje strecksatsen.

Anf. 34 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Tack för många medskick och för stöd för regeringens position! Särskilt tack till Karin Enström för stöd för det arbete vi har gjort för att påverka i riktning mot stabilisering i Irak! Samtidigt som vi har gjort det har situationen i Irak tyvärr försämrats. Det är väldigt svåra förhållanden i Bagdad. Det är politiska motsättningar mellan olika aktörer. Det är fler våldsdåd än tidigare. Men det finns ändå områden där det är möjligt. Vi är alltså glada för att optionerna kan komma fram.

Jag har också noterat Désirée Pethrus frågor om norra Irak. Där är det också en besvärlig situation. Det finns även där interna motsättningar mellan de politiska partierna i norra Irak. Vi vet att svenska enskilda aktörer försöker vara med och påverka, så att de åtminstone ska kunna hålla samman i en svår situation.

Vi lyfter alltid upp frågor som gäller kurderna. De är inte särskilt väl reflekterade i de här slutsatserna. Jag tar på mig att ta upp de frågorna igen, i diskussionen på måndag. Det bör inte vara något problem.

Vi lyfter ständigt fram frågor om religiösa och etniska minoriteter. Vi känner också ett starkt stöd från riksdagen för det. Vi har förhållandevis stor förståelse från olika håll när det gäller de frågorna. Sedan vet vi alla att det är oerhört svårt att i ett krigsområde skydda alla minoriteter fullt ut, oaktat vad vi tycker.

Flera av er har nämnt humanitärt stöd till flyktingar, inte minst utanför KRG och det humanitära stödet i närområdet. Det är välbekant att Sverige är en de största humanitära givarna. I de här slutsatserna markerar vi tydligt frågor om humanitärt stöd, humanitärt tillträde och att de utfästelser som till exempel gjordes på Londonkonferensen om stöd till Syrien och närområdet ska levereras. Det ska komma på plats.

Jag har därmed delvis svarat på Emma Wallrups fråga om att lyfta fram de kurdiska områdena och att vi ska se till att det blir tydligt. Samma sak gäller där. Det humanitära stödet till KRG och kurder generellt är någonting som FN och enskilda organisationer arbetar med. Vi är stora givare.

Emma Wallrup och Pavel Gamov lyfte upp europeiska terroristresande. Det hanteras inte i det här sammanhanget. Men EU-nämnden har ofta tillfälle att prata om det i diskussioner om andra rådskonstellationers arbete. Som ni vet gör regeringen allt vi kan, tillsammans med andra EU-länder och i vårt eget land, för att förebygga och komma åt den typen av aktiviteter.

Det är viktigt att, som Emma Wallrup säger, överbygga konflikter mellan väst och muslimer. Det har den svenska regeringen arbetat med under många år. Frågan är tyvärr viktigare än någonsin. Det är viktigt att vi verkar mot islamofobi, som enligt svenska mätningar är den andra största fobin i vårt land efter afrofofi. Det är också viktigt att vi arbetar för religiös tolerans. Sverige har också ett särskilt sändebud på Utrikesdepartementet som arbetar med interreligiös tolerans och den typen av

frågor. Vi hoppas därmed att vi ska kunna lyfta fram sådana frågor internationellt, i såväl EU som FN och andra sammanhang.

Tina Acketoft tog upp frågan om ICC. Frågan ligger på bordet. Det är en ståndpunkt som vi har. Internationella brottmålsdomstolen har kommit till för att man ska kunna lyfta upp krigsförbrytelser till internationell nivå om det inte går att utdöma straff för dem på nationell nivå.

Ett hot om att gå till Internationella brottmålsdomstolen kan vara positivt. Det kan tvinga en aktör att bära sig bättre åt. Men det kan också leda till motsatsen.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen**
<<<Vi måste tillsammans i EU diskutera vilken som är den bästa vägen framåt. Det måste också ligga i händerna på dem som leder förhandlingarna, till exempel Staffan de Mistura och USA. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Jag tror att jag därmed har svarat på frågorna. Jag sammanfattar igen att vi tar med oss frågan om kurdernas situation på måndag. Jag kan inte utställa några garantier i en storförhandling, men vi tycker att frågan är viktig.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning samt att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt vad gäller slutsatserna.

Anf. 36 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Jag har för mig att jag anmälde avvikande mening.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Såvitt jag minns sa du inte det. Men om du vill det så var så god.

Anf. 38 PAVEL GAMOV (SD):

Ja, jag anmäler avvikande mening.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Då för vi det till protokollet. Även vad gäller beslutet om slutsatserna?

Anf. 40 PAVEL GAMOV (SD):

Ja.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till dagordningspunkt 4, De yttre aspekterna av migration.

Anf. 42 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

De yttre aspekterna av migration är av förståeliga skäl uppe som dagordningspunkt på FAC igen, mot bakgrund av att ganska många medlemsstater vill prata om det.

Inga särskilda fokusområden har aviserats i förväg. Det blir ett tillfälle för medlemsstater att lyfta fram och bevaka olika frågor.

Rådsslutsatserna kommer att antas som en så kallad A-punkt. Jag utgår från att nämnden har fått ta del av rådsslutsatserna.

I anslutning till förra FAC redogjorde Margot Wallström för regeringens ståndpunkter, bland annat i relation till överenskommelsen med Turkiet men också vad gäller att följa utvecklingen av migrant- och flyktingströmmarna och förberedelserna för flera internationella högnivåmöten som kommer att äga rum senare i år. Det här är fortfarande våra positioner. Det blir tillfälle att understryka dem på måndag i FAC.

Regeringen vill också betona att flyktingkrisen bara kan hanteras genom gemensamma europeiska lösningar byggda på solidaritet och ansvarsfördelning. Vi gör bedömningen att detta kommer att bli en utmaning för EU under lång tid framöver, och det är därför viktigt att vi också arbetar med att undanröja grundorsakerna till att människor ger sig av mot sin vilja. Detta är centralt, och för detta måste EU också använda alla sina externa instrument mer kraftfullt och effektivt.

Rådsslutsatserna är ett slags stock-taking av det arbete som har gjorts när det gäller den yttre dimensionen av migrationspolitiken. Det handlar om högnivådialogerna, de skraddarsydda landpaketen, uppföljningen av Valletta, de olika insatserna inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken och genomförandet av överenskommelsen mellan EU och Turkiet. I slutsatserna påpekas också att hanteringen av flykting- och migrationsströmmarna inte bara är ett europeiskt utan också ett globalt ansvar. Det kräver kollektiva åtaganden och lösningar. Det står också att rådet ser fram emot de kommande globala högnivåmötena: det världshumanitära toppmötet, som äger rum med början på måndag, och FN:s högnivåmöte om migration i september, som följs av ett av USA initierat möte, också i FN, dagen därpå, i september.

Jag kan också nämna att kommissionen tillsammans med EEAS i början av nästa månad kommer att presentera ett gemensamt meddelande om migrationens yttre aspekter. Det innebär att den här frågan säkert kommer upp på FAC i juni också.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Innan jag öppnar för debatt vill jag påminna nämndens ledamöter om att vi har dokument framför oss i röda mappen, och det är dem vi ska hantera. Tänk också på att många av dimensionerna på detta område avgörs när vi ska behandla RIF-rådet den 3 juni. Försök alltså att undvika sådant som inte är på just detta rådsmötes dagordning.

Anf. 44 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag har bara ett försynt påpekande om det skriftliga material som vi har fått där står det att regeringen hoppas att överenskommelsen med Turkiet kommer att bidra till en långsiktig lösning. Jag tror att vi ska undvika orden ”långsiktig lösning” i de här sammanhangen när det gäller avtalet med Turkiet. Jag ser det som en väldigt kortsiktig lösning, faktiskt. Jag tror att vi kan vara överens om att undvika den formuleringen i framtiden.

Anf. 45 EMMA WALLRUP (V):

Vänsterpartiet vill anmäla en avvikande mening eftersom vi inte vill se detta samarbete med Turkiet. Nyligen sköt turkiska gränsvakter ihjäl

flyktingar från Syrien. Turkiet sköter inte detta bra. Kurderna i Turkiet är väldigt utsatta, som alla vet. Vi anmäler därför en avvikande mening.

Anf. 46 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

I regeringens ståndpunkt står det, som en annan ledamot tidigare tog upp, att Turkiet kommer att bidra till en långsiktig lösning av flyktingsituationen i Europa. Det kanske är lite väl långtgående. Turkiet är möjligtvis en del av en lösning av flyktingsituationen i Europa, men vi kommer väl – det är väl detta som diskussionen ska handla om – att behöva ha en mer holistisk approach där vi ser mer långsiktigt på hur vi ska lösa flyktingkrisen på global nivå. Det kommer ju in i det andra stycket.

Då är jag lite intresserad av det nya globala ramverket. Det står att det ska vara baserat på solidaritet, ansvarsfördelning och ett förstärkt åtagande för internationell rätt, inklusive rätten till asyl. Det är bra. Vad är de svenska ingångsvärdena i detta? Vad är det som den svenska regeringen vill se på plats? Vad skulle ett nytt ramverk kunna innebära konkret, och hur kommer det rent faktiskt att gå till? Kommer EU att gå in med en gemensam ståndpunkt vid mötena?

Anf. 47 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Detta är en fråga som är ständigt återkommande både i den här rådskonstellationen och i andra. Sverigedemokraternas åsikt torde väl vara välkänd vid det här laget. Vi är starka motståndare till EU:s avtal med Turkiet, och vi anser också att migrationspolitiken ska vara en nationell angelägenhet och inte dikteras från Bryssel. Vi ansluter oss därför till tidigare avvikande meningar, och jag lämnar avvikande mening även på det här samrådet.

Med detta sagt, herr ordförande, har jag några frågor till kabinetssekreteraren kopplat till det här ärendet. Vi såg alldeles nyligen en rapport från EU-kommissionen som varnar för att just EU-avtalet med Turkiet öppnar för ökad terrorism i EU, vilket självklart är mycket oroväckande. Där skulle jag vilja ha ett svar från kabinetssekreteraren om hur regeringen ser på detta, alltså att det avtal mellan EU och Turkiet som regeringen stöder också öppnar för ökad terrorism både i Sverige och i andra EU-länder.

En annan fråga är kopplad till Libyen. I och med Turkietavtalet har vi ju sett ett minskat tryck från det hållet. Däremot har Libyens gräns belamrats med människor som är på väg till Europa. Det kom en rapport från Europol i mars om att det var så många som 800 asylanter som så att säga var i vänteläge för att ta sig över Medelhavet. Då är frågan hur regeringen ser på denna ökade tillströmning.

Vi har nu sett statistik från Migrationsverket att asyltrycket på Sverige återigen ökar, även om det tack och lov är en ganska timid ökning än så länge. Men hur ser regeringen på att asyltrycket via Libyen och Italien förmodligen kommer att öka under sommaren?

Avslutningsvis har jag även en fråga om framtiden för Turkietavtalet. Det har ju kommit läckta dokument från kommissionen – dokument som man förnekar – där man överväger en plan B. Det skulle innebära att man inte verkställer Turkietavtalet och utbetalar de utlovade pengarna till Turkiet utan att man helt enkelt ser till att stödja Grekland i stället. Kän-

ner regeringen till något om en eventuell plan B där Turkietavtalet inte realiseras?

2015/16:44

20 maj

Jag skulle jättegärna vilja ha svar från kabinetssekreteraren på dessa tre frågor.

Anf. 48 TINA ACKETOFT (L):

Jag har också fastnat för det lilla ordet ”långsiktig”. Jag läste dock detta som att man ser avtalet med Turkiet som en paus för att få fram en långsiktig lösning, inte att avtalet med Turkiet sådant det nu ser ut är den långsiktiga lösningen. Det är bara en del i att föra arbetet framåt. Jag ser att kabinetssekreteraren nickar, så jag antar att jag har rätt.

Anf. 49 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:

Med orden ”bidrar till en långsiktig lösning” avser vi att säga att det kan vara en del i en långsiktig lösning när man får en mer reglerad modell. Just denna mindre del med de svårigheter som den är behäftad med och som diskuterats här i EU-nämnden många gånger med olika företrädare, också på nätterna, handlar om att garantera asylrätten, folkrätten och den humanitära behandlingen av flyktingarna, liksom att ställa krav på Turkiet.

Jag tackar Tina Acketoft för klargörandet. Det vi ville säga är att detta kan vara en beståndsdel i ett sätt att mer gemensamt hantera dessa frågor, även om det är behäftat med svårigheter. Detta var en fråga som både Eskil Erlandsson, Désirée Pethrus och Tina Acketoft tog upp.

Emma Wallrup anmälde avvikande mening beträffande avtalet mellan EU och Turkiet. Det är ju inte detta vi ska diskutera i dag. Det finns med i slutsatserna, men det diskuteras i andra rådskonstellationer. Som jag just sa ser vi att det är behäftat med en del problem. Det finns fortfarande åtgärder som Turkiet måste vidta för att de till exempel ska kunna få den viseringsfrihet som finns med i avtalet. Jag kan förstå oron, men vi ser detta som en beståndsdel i en väg framåt till gemensamma lösningar som handlar om ett gemensamt ansvarstagande och förhoppningsvis också längre fram ett säkert sätt att söka asyl.

Detta tar mig till frågan om ett nytt tryck från Libyen, som Pavel Gamov frågade om. Den rapportering vi får från Italien säger att det nya som händer är att flyktingar från Syrien och Irak nu söker sig via Egypten till Italien. Det är ett riktigt konstaterande att flyktingströmmarna ändrar sig utifrån de åtgärder som vi vidtar i Europa. Då vill jag igen understryka att det är grundorsakerna som vi måste komma åt, och vi måste också hantera säkra sätt att söka asyl.

Detta tar mig till Désirée Pethrus fråga om ett globalt ramverk. Än så länge har FN inte kommit med några förslag om hur man ser detta. Det finns ett antal möjligheter att fatta politiska beslut i FN:s generalförsamling. Det finns möjligheter att fatta bindande beslut i FN:s säkerhetsråd. Vi är väldigt engagerade i förberedelserna både tillsammans med FN och i den process som USA driver för att stödja globalt ansvarstagande för flyktingar. Förberedelserna har inte kommit så långt ännu. De leds av ett särskilt sändebud, Karen AbuZayd, som generalsekreteraren har tillsatt. Det är för tidigt för mig att säga hur EU kommer att arbeta med de här frågorna. Det reflekteras ju inte heller i rådsslutsatserna i dag.

Pavel Gamov tog också upp frågan om EU-kommissionens uppgifter om och varningar för ökad terrorism. Kommissionen har gjort en riskanalys när det gäller flyktingströmmar, och man pekar på att det naturligtvis finns säkerhetsrisker förknippade med rörlighet, men det är en av många aspekter på detta som kommissionen har lyft. Det är inte en varning för ökad intensitet när det gäller terrorism, utan det är en sedvanlig riskanalys där man har tagit fram olika aspekter på rörligheten. Det är alltså inte en ny nivå eller några nya hot som beskrivs.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt och inriktning med en avvikande mening anmäld från Vänsterpartiet och en oliklydande avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till nästa dagordningspunkt, som är den informella lunchen om EU:s globala strategi.

Anf. 51 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

EU:s globala strategi är angelägen med tanke på att omvärldsförändringarna är stora. Här finns många nya frågor att ta sig an och gamla problem att hantera. Det blir en informell diskussion där Federica Mogherini ska ge sin syn på strategin och på den fortsatta hanteringen av den. Det kommer inte att vara några rådsslutsatser. Mogherini kommer heller inte att presentera något underlag. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det råder stora frågetecken kring den fortsatta processen, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vi har väldigt tydligt framfört att det är viktigt att det ges tid för konsultationer i medlemsstaterna, inklusive för nationell parlamentarisk förankring, före antagandet. Vi tycker att den här processen är beklaglig, och vi har framfört att om inte kalendarier medger en öppen och transparent process, inklusive parlamentarisk förankring, kanske det vore bättre att överväga att skjuta på antagandet av den globala strategin till nästa tillfälle med Europeiska rådet.

Detta har vi också framfört i ett brev från utrikesministern till Federica Mogherini, och vi har också tagit fram några frågor som är särskilt viktiga för oss, som jag bara i korthet tänkte nämna. Det handlar om att driva universella värderingar, mänskliga rättigheter, rättsstatens principer och demokrati, liksom att detta måste vara utgångspunkten för vårt externa agerande.

Det handlar om att vi också måste ta en bred ansats kring säkerhetspolitiken. Och det ska inte bara handla om militär säkerhet, utan det måste också handla om utveckling, handel, cyber, klimat, jämställdhet och migration.

Det handlar om att strategin måste vara kristallklar när det gäller vårt stöd för den europeiska säkerhetsordningen som har utmanats av Ryssland.

Det handlar också om att vi måste se till att strategin ger en impuls när det gäller en starkare säkerhets- och försvarspolitik. Men det måste vara helt i linje med både anda och bokstav i EU-fördragen, det vill säga att ta hänsyn till EU-medlemsländernas olika säkerhetspolitiska val.

Jag vill slutligen nämna att utrikesministern har bjudit in Mogherini till Stockholm i juni. Om hon kommer tänker vi föreslå att hon också träffar riksdagen.

2015/16:44
20 maj

Anf. 52 KARIN ENSTRÖM (M):

Om denna strategi inte kan presenteras före folkomröstningen börjar man fundera lite grann på vad som egentligen kan stå i den och om Mogherini och EEAS delar den strategi som inte skulle kunna sväljas av eller som skulle stöta sig med den brittiska väljarkåren – vad vet jag. Men låt oss hoppas att det inte är så.

Jag vill bara understryka att det förutsätter ett stort stöd för det som regeringen nu för fram, alltså att man är kritisk till hur denna process hanteras. Det känns inte förtroendeingivande och det är inte transparent att man åker på möten och får läsa papper. Ska detta göras på ett riktigt sätt måste det finnas tid till konsultationer och till det som kabinetssekreteraren sa, nämligen återförankring i de nationella parlamenten.

Själva idén med ett sådant arbete är processen och inte bara att få fram ett papper. Därför är det extra viktigt att understryka att det hellre får ta lite längre tid än att man har detta egendomliga förfarande.

Anf. 53 TINA ACKETOFT (L):

Jag är också helt inne på Karin Enströms spår. Jag förstår att kabinetssekreteraren också tyckte att denna hantering är mycket problematisk.

Folkomröstningen i Storbritannien är sorglig från många olika aspekter, men kanske speciellt från denna. Folkomröstningen i Storbritannien berör hela EU ändå, men även denna punkt skulle göra det.

Om man som engelsman skulle vara lite konspiratoriskt lagd skulle man ta en sådan här process som en röd flagg i allra högsta grad.

Hur ser kabinetssekreteraren på möjligheten att förlänga processen och göra den enligt vår hederskodex – transparent, öppen och deltagande? Hur ser kabinetssekreteraren på möjligheten att gå den vägen?

Anf. 54 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Jag instämmer också i detta. Det är naturligtvis omöjligt att göra många olika inspel här när vi inte vet så mycket om vad detta ska innehålla.

Tidigare har det så kallade Ashtonpapperet funnits. Det handlade mer om försvars- och säkerhetspolitik. Korrelerar detta på något sätt med Catherine Ashtons tidigare papper, eller är det helt olika inriktningar, eftersom båda kommer in på säkerhetspolitiken?

Man kan delvis förstå att Storbritannien avvaktar, eftersom Storbritannien och Frankrike är så viktiga aktörer i den europeiska säkerhetspolitiken. Men frågan är vad man tror är det viktigaste som detta ska leda till. Vad är syftet? Vad anser kabinetssekreteraren är det viktigaste som detta ska ge för oss och som kommer att beröra Sverige?

Anf. 55 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Att i konsensus göra uttalanden i utrikesrådet i stora, viktiga och övergripande frågor är en sak. Men en alltför långtgående

ende samordnad utrikespolitik som inverkar på enskilda medlemsstaters rätt att föra sin egen utrikes- och säkerhetspolitik ser vi från Sverigedemokraterna som ett steg mot en federal stat. Det är någonting som vi motsätter oss.

Vi ser inte heller något behov av en EU-utvidgning, vare sig i dag eller i morgon.

Jag vill också beklaga hur Storbritanniens folkomröstning om EU-medlemskapet benämns här i nämnden. Den är inte olycklig, utan den är högst välkommen. Förhoppningsvis får vi en sådan även här i Sverige.

Med detta sagt anmäler vi avvikande mening.

Anf. 56 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

På lunchen kommer vi tydligt framföra vår uppfattning, om EU-nämnden också tycker så, och ha det som ett medskick från vårt parlament.

I samband med det vill jag först understryka att den förra regeringen tog mycket förtjänstfulla initiativ på detta område med Utrikespolitiska institutet och andra som var med och förberedde denna process, så vi har också lämnat ett viktigt bidrag till en bredare ansats – detta relaterat till Ashtonpapperet. Det var så att säga mycket smalare.

Vi ser att säkerheten i dag är så bred som jag just beskrev den. Därför kommer denna strategi, när den väl blir klar och om vi får igenom våra ståndpunkter, att bli ett bra dokument för att leda oss framöver i en helt ny omvärld jämfört med när Solanastrategin antogs 2003, även om den senare har uppdaterats.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 57 ORDFÖRANDE:

Ja.

Anf. 58 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Tack! >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Utrikes- och säkerhetspolitiken är till stora delar gemensam. Men det finns också möjligheter för medlemsländerna att driva egna frågor såväl i EU som i andra forum. Det finns naturligtvis även möjlighet för medlemsländerna att ha egna bilaterala kontakter och multilaterala kontakter. Detta är ett avancerat ramverk som vi kanske inte ska diskutera nu.

Jag tror att jag därmed har svarat också på Désirée Pethrus fråga vad detta ska syfta till.

Det fanns en gammal strategi, och den får väl bedömas som inte uppdaterad. Nu ser vi också möjligheter att ta tag i de frågor som är nya – det breda säkerhetsbegreppet, Ryssland och de universella värderingarna. Detta tror jag är mycket viktiga saker också för riksdagen.

Anf. 59 ORDFÖRANDE:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Anf. 60 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Jag vill kortfattat nämna att det kommer att antas slutsatser som en A-punkt på måndag om Eunavfor MED Operation Sophia. Där kommer det att slås fast att insatsen bör förlängas med ett år, alltså en mandatförlängning, och ges två nya uppgifter – träna den libyska kustbevakningen och implementera FN:s vapenembargo på internationellt vatten på fritt hav.

Ni kanske minns att utrikesministern förra gången redogjorde för de olika optionerna, och vi fick stöd för regeringens positiva syn på uppgifterna.

Rådsslutsatserna antas inte vid beslutstillfället, utan beslutstillfället kommer senare i olika rådskonstellationer. Förändringarna innebär att vi, när detta är klart, kommer att fatta ett regeringsbeslut om att förlänga mandatet. Det kommer att förändras. Men detta är inte en övergång från fas ett till fas två, eftersom det förutsätter en säkerhetsrådsresolution eller en inbjudan från den libyska regeringen.

Det som är nytt är alltså träning av den libyska kustbevakningen. Och det är inte ett beslutstillfälle, utan det kommer senare. Skriftligt samråd äger rum om denna fråga.

Jag kan kortfattat nämna att utrikesministrarna träffar utrikesministrarna från det östliga partnerskapet. Våra ståndpunkter där är väl kända. Det förutses inte heller några särskilda slutsatser därifrån, utan det blir ett tillfälle för EU att framföra sina ståndpunkter när det gäller betydelsen av det östliga partnerskapet.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

När det gäller Operation Sophia pågår ett skriftligt samråd som avslutas kl. 14. Papperet finns i den röda mappen.

Anf. 62 EMMA WALLRUP (V):

Jag vill fråga om det är här som arbetet med ett gemensamt ramverk för att motverka hybridhot tas upp. Den delen är Vänsterpartiet emot. Tydligen är det så. Okej, då vet jag det.

Anf. 63 ESKIL ERLANDSSON (C):

Apropå det skriftliga samråd som just nu pågår vore jag tacksam om kabinettssekreteraren kunde vidareutveckla detta med säkerhetsrådsmandatet. Krävs inte detta också för fas ett?

Anf. 64 KARIN ENSTRÖM (M):

Det är positivt att vi kommer vidare. Dessa rådsslutsatser innebär, som sagt, inte ett beslut. Vi förutsätter att detta kommer tillbaka. Men vägen fram är väl att sedan fatta ett rådsbeslut om mandatet och dessa två nya uppgifter?

Jag har ett medskick när det gäller frukostmötet och det östliga partnerskapet. Som vanligt handlar det om att uppmana regeringen att få fler länder att engagera sig i det östliga partnerskapet. Vi har nu ett otroligt stort fokus på det södra grannskapet, vilket är naturligt, men vi måste hålla fanan uppe för dessa frågor.

Anf. 65 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag fick för mig att vi var i steg två och skulle in i steg tre med säkerhetsrådsresolutioner. Men det var uppenbarligen fel.

Jag funderade lite grann på vapenembargot som fanns med i texterna. Det sägs, i alla fall i medierna, att man ska försöka ge vapen till den libyska regimen för att de ska kunna motverka IS. Men det är kanske bara medieuppgifter. Vad ska detta vapenembargo annars syfta till? Jag vill få detta klart för mig.

Anf. 66 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Jag sa fel. Désirée Pethrus har rätt. Vi rör oss från steg två till steg tre.

Det krävs ett säkerhetsrådsmandat för vidmakthållandet av vapenembargot. Därför kommer detta beslut inte att kunna fattas förrän vi har en säkerhetsrådsresolution.

Wiendiskussionerna är någonting annat – nu talar vi EU. Och i EU finns det ingen diskussion om att sända vapen till den libyska regeringen eller att lätta på vapenembargot såtillvida. Det är ingenting som finns med i dessa rådsslutsatser.

Det som det alltså handlar om är en mandatförlängning – detta beslut förutskickas men fattas inte i och med rådsslutsatserna – och träning av kustbevakningen.

Vi kommer, som vi har gjort under de tidigare fasövergångarna, att driva att det behövs en säkerhetsrådsresolution om man ska vidta tvångsåtgärder, alternativt en inbjudan, som jag sa tidigare, från den libyska regeringen.

Slutligen tackar jag Karin Enström för medskicket om det Östliga partnerskapet. Vi jobbar mycket nära med en ganska stor grupp medlemsländer för att driva på för det östliga partnerskapet. Engagemanget i syd är också viktigt. Vi tror att vi vinner mer stöd för det östliga partnerskapet i och med att vi också kan visa att vi är mycket aktiva i det sydliga partnerskapet.

Det finns ytterligare två dagordningspunkter som kommer att komma upp under Övriga frågor. Men det förutses inga särskilda beslut, utan det är diskussioner om situationen i Demokratiska republiken Kongo och i Makedonien. Regeringens ståndpunkter i dessa två frågor tror jag är väl kända.

Anf. 67 PYRY NIEMI (S):

Eftersom kabinettssekreteraren tog upp Makedonien vill jag tydligt markera hur viktig denna fråga är och hur kritiskt läget för närvarande är i Makedonien när valet sköts upp och partierna inte vill medverka i processen. För varje sten man vänder på dyker det upp nya skandaler, vilket är ytterst beklagligt. Presidenten har också bestämt sig för att benåda ministrar. Detta är en process där öppenhet och transparens är oerhört avgörande för hela landets utveckling.

Vi känner väl till regeringens position i fråga om detta. Men det är ändå viktigt att återigen påpeka hur angeläget det är att hela EU är samlat i denna fråga och att man i fortsättningen agerar enat och gör en stark insats i dessa förhandlingar för att få alla parter till bordet och hålla förhandlingarna vid liv så att de inte skjuts fram alltför länge eftersom valet måste genomföras. I dag är Makedonien i ett slags limboläge. Det är ett

tufft läge där, och partierna tittar på varandra och funderar på var man kommer att vara om ett par år. Om detta fortsätter vet man inte alls hur utvecklingen kommer att gå. Det är därför viktigt att EU agerar enat och kraftfullt och visar prov på att det går att skapa bättre förutsättningar i Makedonien.

2015/16:44

20 maj

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för samrådet med kabinetssekreteraren och önskar lycka till på mötet och en trevlig helg.

Anf. 69 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:

Tack detsamma.

§ 3 Ekonomiska och finansiella frågor
Finansminister Magdalena Andersson
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska
och finansiella frågor den 8 mars 2016
Återrapport från informellt ministermöte den 22–23 april 2016
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
ekonomiska och finansiella frågor den 25 maj 2016

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar finansministern med medarbetare hit. Jag undrar om det finns någon muntlig återrapport utöver den vi redan har fått skriftligt från den 8 mars eller från det informella mötet den 22–23 april.

Anf. 71 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Nej.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi gå vidare till dagordningspunkt 3, Åtgärds paketet mot skatteflykt.

Anf. 73 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Målsättningen här är att man ska nå en allmän inriktning om direktivet mot skatteundandragande.

Till att börja med vill jag säga att från regeringens sida har det hög prioritet att jobba mot skatteflykt och skatteundandragande. Det här är en fråga där Sverige har haft på sig ledartröjan i internationella sammanhang oavsett vilket färg det har varit på regeringen. Det är väldigt bra.

Det här direktivet innehåller sex olika områden. Det är en ränteavdragsbegränsningsregel, en utflyttningsbeskattningsregel, en regel om överflyttning av beskattning, alltså switch-over-regeln, en generell anti-missbruksregel, en CFC-regel och hybridregler. Det spänner alltså mycket brett.

Direktivet presenterades i slutet av januari, och sedan har det varit en lång rad förhandlingar i olika undergrupper. I de här undergrupperna har Sverige drivit hur viktigt det är med en förenlighet med OECD:s rekommendationer, alltså det som är BEPS-arbetet, och de tre av de här åtgärderna som rör BEPS-arbetet så att de ska kunna ligga i linje med BEPS-arbetet men också upprätthålla den nationella flexibiliteten.

Vi har i det här arbetet fått gehör för många av de synpunkter som vi har framfört från svensk sida. Det gör att bestämmelserna i direktivet har blivit betydligt mer flexibla och tydliga samt ligger i linje med OECD:s rekommendationer.

Vi ser från regeringens sida tydliga fördelar med att EU-länderna inför BEPS-reglerna på ett koordinerat sätt samtidigt som man bevarar den nationella flexibiliteten. Det gör att spelplanen i EU blir jämnare när vi kan införa det här samlat och gemensamt men också – om vi gör det tidsmässigt hyfsat snabbt – att det blir en bra påtryckning mot andra länder, till exempel USA och Japan, för att de också ska implementera

BEPS-åtgärderna.

Det är viktigt att säga att det sedan på OECD-nivå sker ett uppföljningsarbete av implementeringen där man har ett ramverk som många länder ingår i. Det kommer att vara ett möte i Japan nu i sommar just för att se över implementeringen.

I de här sex förslagen, åtgärderna som finns i direktivet, är det tre som följer BEPS-arbetet och tre som inte har med BEPS-arbetet att göra. Jag börjar med de tre som har med BEPS att göra.

Där ligger både hybridregeln och ränteavdragsbegränsningsregeln. De ligger kloss i kloss med OECD:s rekommendationer i BEPS-arbetet. CFC-regeln ligger också i linje med OECD:s BEPS-arbete, men den var luddigare skriven i BEPS-underlaget, och det gör att när man sedan implementerar den i lagstiftningsform blir det ett antal beslut att ta för hur man ska konkretisera det i lagstiftning. Vår bedömning är att den här konkretiseringen ligger i linje med det som är BEPS-arbetet. Som det är utformat finns det också en möjlighet att anpassa reglerna till varje lands nationella regler. Det gör att vi kan stödja den allmänna inriktningen också för CFC-regeln.

Det här var alltså tre förslag som har med BEPS att göra. Sedan har vi tre förslag som inte har med BEPS att göra.

Jag börjar med utflyttningsbeskattningsregeln. Syftet med den är att hindra att företag ska kunna flytta tillgångar till ett annat land bara för att undvika beskattning. Det är för att man inte fritt ska kunna föra ut orealiserade vinster till andra länder och på så sätt erodera skattebasen i ursprungslandet.

Vi i Sverige har ju sådana här regler om utflyttningsbeskattning redan i dag som gör att man måste skatta av om man vill flytta ut vinster till ett skatteparadis till exempel. Det gör att det naturligtvis är bra för Sverige om det införs krav på att andra EU-länder också ska ha den här typen av utflyttningsregler. Dels minskar det möjligheterna för skatteplanering och skatteundandragande i hela EU, dels blir det en jämnare spelplan för företagen i Sverige i förhållande till företag i andra länder i EU.

Det blir också en jämnare spelplan när företag funderar på var de ska lokalisera sina verksamheter. Då blir inte närvaron eller frånvaron av en utflyttningsbeskattningsregel någonting som behöver påverka lokaliseringsbeslutet. Vår bedömning är att den regeln stärker svenska företags konkurrenskraft men också Sveriges attraktionskraft.

Med de här reglerna som ligger i förslaget till direktivet kommer vi att behöva göra vissa förändringar i våra utflyttningsbeskattningsregler. Det hade vi behövt göra i alla fall, därför att EU-domstolen har kommit med en dom som gör att vi kommer att behöva ändra våra regler. Då är vår bedömning att det är bra om det finns en tydlighet i direktivet när det gäller hur vi ska göra den här förändringen. Det gör sammantaget att vi kan stödja de här reglerna om utflyttningsbeskattning. Jag tror att det är någonting som stärker Sverige.

Den andra delen är en generell antimissbruksregel. Det är också en regel som vi har i vår skattelagstiftning men som det nu skulle bli tvingande för andra EU-länder att också ha. Precis som med utflyttningsbeskattningsregeln gör det att spelplanen på EU-nivå blir jämnare, vilket är till fördel för Sverige.

Det är viktigt att påminna om att motsvarande text som finns förslag på i det här fanns i det moder- och dotterbolagsdirektiv som vi beslutade om i slutet av 2015 och som ju Sverige ställer sig bakom. Vi tyckte alltså att det var bra att ha det i moder- och dotterbolagsdirektivet. Vår bedömning är att det är bra att ha en sådan generell fråga.

Den tredje frågan som det kommer att var diskussion kring är switch-over-regeln, alltså om överföring av beskattning och om detta bör ingå i direktivet. Regeringens bedömning är att det inte bör ingå i direktivet. Det skulle påverka de regler om näringsbetingade innehav som vi har och som kompletteras med de CFC-regler som vi har.

Det här skulle få en ganska stor påverkan på oss, och vi bedömer att det inte är relevant i det här sammanhanget.

Regeln har mjukats upp under förhandlingarna. Den gäller till exempel inte längre inkomster som omfattas av skatteavtal, inte inkomster från fast driftsställe och inte heller inkomster från aktiv näringsverksamhet. Det gör att det just nu verkar som att ganska många medlemsstater skulle kunna acceptera en sådan här allmän inriktning efter de här uppmjukningarna, även om ordförandeskapet har konstaterat att det också finns många medlemsstater som, än så länge i alla fall, är emot den här åtgärden. Det är heller ingenting som finns med i BEPS men ligger nära CFC-reglerna som är BEPS.

Det är alltså oklart ännu om alla andra länder i slutändan skulle acceptera det här eller inte, men vår inriktning har varit att vi inte tycker att det här bör ingå i direktivet.

Anf. 74 HELENA BOUVENG (M):

Jag uppskattar att finansministern understryker att oavsett politisk färg tycker vi att det är viktigt med arbetet mot skatteflykt och aggressiv skatteplanering. Det tycker vi är bra.

Jag håller med finansministern om att vi har varit överens hela vägen vad gäller ränteavdragen och hybridregeln. Det är också mycket bra att vi nu gemensamt har kommit fram till att switch-over-regeln inte ska ingå i detta.

Jag tycker också att förhandlingarna nu vad gäller antimissbruksregeln, att kupongskatten faktiskt är borta, är viktiga. CFC-reglerna är ju byggstenar som OECD har gett, och nu har man valt att använda en del av byggstenarna. Det kan vi kanske leva med.

Det svåraste är utflyttningsbeskattningsregeln. Den är inte en OECD-åtgärd, och det första man tänker på är väl ändå den grundläggande tanken med en gemensam ekonomisk union och en fri marknad och en fri rörlighet. Hur kommer detta att påverka?

Regeringen säger att vi redan har en utflyttningsbeskattningsregel i Sverige, men när vi flyttar ut är det vid försäljning och inte bara för att man flyttar ut.

Har regeringen gjort någon konsekvensanalys, och har man ett bra beslutsunderlag för hur det skulle påverka rörligheten på den inre marknaden?

Det är likadant då att det inte över huvud taget ligger i OECD:s förslag. Vi lever ju i en global värld. Har regeringen bra beslutsunderlag och någon konsekvensanalys när det gäller hur Europas och svenska företags

konkurrenskraft påverkas? Vi har ju Kina, Japan och andra länder att tänka på.

Risken för en dubbelbeskattning är ganska uppenbar. Har regeringen bra beslutsunderlag och konsekvensanalys av hur denna risk för dubbelbeskattning påverkar våra företag?

Anf. 75 TINA ACKETOFT (L):

Jag kan fatta mig kort eftersom mina frågor gick i direkt linje med Moderaternas. Liberalerna står också bakom detta, precis som vi gjorde med den tidigare regeringen. Det är viktigt ur många aspekter att vi bekämpar skatteflykten över huvud taget.

Hur ser finansministern på det här med den fria rörligheten? Kommer, speciellt utflytningsbeskattningen, att påverka den fria rörligheten? Det är självklart att det är bra för Sverige att EU har samma regler, men är det bra för EU att USA och Japan inte har samma regler?

Finansministern tog ju upp frågan själv, så jag skulle vilja höra hur diskussionerna går och hur hon ser på möjligheterna att vi får en global spelplan som är på lika villkor.

Anf. 76 EMMA WALLRUP (V):

Just den fria rörligheten har ju ställt till det ganska mycket på arbetsmarknaden, och vi har svårt att upprätthålla den tidigare jämvikt vi hade i Sverige innan den infördes.

Jag var på skatteutskottet när de första diskussionerna från EU-kommissionen kom kring det här. Då betonade man snarare den fria rörligheten när det gällde att ta fram den här strategin kring skatteflykt än OECD:s inriktning och än att kanske snarare skydda den offentliga sektorn i länderna. Skatterna ska så att säga finnas för att bygga upp ländernas offentliga verksamheter – vård, skola, omsorg och sådana saker.

Jag undrar om regeringen är nöjd nu och om det har blivit mer betoning på det här än innan så att det inte är för stark betoning på att vi ska skydda den fria rörligheten i stället för att faktiskt bevara skatterna till det de är till för. Det borde ändå vara det som en strategi för att förhindra skatteflykt handlar om.

Anf. 77 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Självklart är det positivt i grunden med ett hinder av skatteflykt, inte minst så länge det handlar om att bibehålla en stark finansiering av välfärden.

Det är också viktigt att nya regler inte drabbar de små och medelstora företagen med orimliga administrativa bördor och kostnader. Det är här som vi ser ett stort problem med de här förslagen från EU. Vi tycker också att regeringen inte tar den här problematiken på allvar. Vi anmälde det i skatteutskottet, och vi anmäler avvikande mening även här i dag.

Anf. 78 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

När vi diskuterade det här senast var vi överens om att vi skulle kräva en konsekvensanalys från kommissionen. Det var också någonting som jag tog upp på Ekofin då.

Vi har inte fått någon konsekvensanalys från kommissionen. Vi har däremot gjort en egen konsekvensanalys, där vi har tittat på vad det här har för betydelse för svenska företags konkurrenskraft i EU men också tittat särskilt på vad det skulle betyda för vår relation till USA. Den bedömning som regeringen har gjort är att förslagen som finns i direktivet skulle stärka de svenska företagens konkurrenskraft gentemot andra länder i EU och att vi inte skulle få försämrade konkurrenskraft i förhållande till USA.

Apropå rörligheten är det viktigt att understryka att företag som blir uttagsbeskattade kan få anstånd i upp till fem år före uttagsbeskattningen.

Vår utgångspunkt har varit att vi tycker att den här regeln är bra. Det gör vi eftersom det är en regel som har funnits i Sverige över regerings-skiften. Alla regler vi har i Sverige är inte nödvändigtvis bra att ha i andra länder. Men det vore en vinst om just den här regeln fanns även i andra länder, givet att vi tycker att den är bra för Sverige. Den gör som sagt att det blir en bättre konkurrenssituation för de svenska företagen, men också när det gäller var man väljer att lägga sina företag blir spelplanen jämnare till Sveriges fördel.

Vi talade också om hur vi får en jämn global spelplan. Där är hela BEPS-arbetet ett sätt att få en jämnare global spelplan. Därför tycker jag att det är viktigt att EU har varit ganska snabbt med att implementera BEPS-åtgärderna för att på så sätt kunna sätta press på andra länder att implementera BEPS-åtgärderna.

Däremot är utflytningsregeln ingenting som är en del av BEPS-arbetet. Ni medarbetare som har varit med och jobbat med det – var det någonting som någonsin togs upp till diskussion i BEPS-arbetet? Nej. Det är alltså ingenting som tagits upp i diskussionen om BEPS-arbetet. Det hindrar inte att det är en bra regel och att det vore högst lämpligt om den fanns i alla EU-länder.

(EMMA WALLRUP (V): Jag hade också en fråga.)

Ja, förlåt! Hela syftet med BEPS-arbetet är ju att mer pengar som bör beskattas också ska tas upp till beskattning och att möjligheten att undvika beskattning ska minska. Syftet med reglerna är att skattekakan ska bli större och på så sätt öka de samlade intäkterna till det gemensamma.

Därutöver har det funnits en diskussion om hur den större kakan kommer att fördelas mellan länder. Där har vi i BEPS-arbetet drivit förslag så att det ska bli ett rimligt utfall för Sverige, och det är det också vår bedömning att det har blivit. Det har inte implementerats än, men vår bedömning är att utfallet blir bra även för Sverige.

Anf. 79 HELENA BOUVENG (M):

Vi har en utflytningsregel, absolut, men det är ju vid en försäljning. Nu föreslår Sveriges regering att man ska ha en beskattningsregel oavsett om man säljer eller inte.

Ja, man kan få uppskov i fem år. Det förstår jag också. Men om man inte har sålt måste man ändå betala, oavsett om man har realiserat tillgången eller inte. Det är väl en ganska stor skillnad, och jämför man konkurrenskraften med USA:s och Kinas blir det väl också en skillnad?

Anf. 80 Finansrådet LINDA HAGGREN:

Det finns en bestämmelse i regelverket som säger att man kan få anstånd med beskattningen. Det ska vara beskattning vid utträdet, men man kan få anstånd.

Det har vi i vårt regelverk också. I vårt regelverk är det mycket riktigt så att man kan få anstånd under lite längre tid tills man säljer tillgången. Det här förslaget bygger på att man kan få anstånd i upp till fem år. Det skapar också en enkelhet i systemet.

Dagens system är väldigt komplicerat. Man kan få anstånd under lång tid, men varken företaget eller skattemyndigheten har kontroll över systemet. Såvitt vi vet har den här formen av anstånd använts i väldigt liten omfattning.

Det har inte gjorts någon egentlig uppföljning av dagens anståndsregler, men så ser förslaget ut.

Anf. 81 MARIA PLASS (M):

Tack för föredragningen! Jag kommer inte att anmäla någon avvikande mening, men jag har några tankar som jag skulle vilja få förda till protokollet.

En är att det är bra att Sverige har fått gehör för sina tankar. Jag vill dock poängtera att det är inte bara regeringens tankar utan även Alliansens tankar som har bidragit till detta. Det kan vara värt att poängtera.

Jag vill också säga att arbetet mot skatteflykt och aggressiv skatteplanering har hög prioritet även för Moderaterna och för Alliansen. Dessa skattebrott ska motverkas genom förbättrad lagstiftning och kontroll. Det ska ske med gemensamma lösningar i EU, vilket vi har tagit upp. Den grundläggande tanken bakom den ekonomiska unionen är ju, precis som Helena Bouveng sa, den fria rörligheten.

Jag är lite bekymrad över det här med konsekvensanalysen. Vad jag förstår är det inte bara Sverige som har poängterat det här med konsekvensanalysen, utan det är flera medlemsstater som är bekymrade över just detta. Jag tycker att det är rätt anmärkningsvärt att vi inte har någon konsekvensanalys och egentligen inte heller något bra beslutsunderlag. Det saknas även i våra handlingar.

Anf. 82 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det är helt korrekt att kommissionen inte har gjort någon ordentlig konsekvensanalys. Då har vi gjort det som vi kan göra från svensk sida. Jag hade också önskat att det hade funnits mer material av det slaget på bordet.

Anf. 83 ESKIL ERLANDSSON (C):

Jag vill bara för ordningens skull säga att jag instämmer i Maria Plass yttrande.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Det har vi ordning på. Jag ser att även kristdemokrater och folkpartister nickar. Nej, det är liberaler som nickar! Där ser man.

Då tackar vi för det stora intresset för denna diskussion.

Anf. 85 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

När det gäller switch-over-regeln vet vi inte hur det kommer att bli i Bryssel. Om det händer något kring switch-over-regeln utgår jag från att ni förväntar er att jag återkommer till EU-nämnden. Då är det bra om det finns förberedelser för det till onsdag förmiddag.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

EU-nämndens motto är: Alltid redo!

Då tackar vi för samrådet. Det här ärendet har naturligtvis varit mycket intressant för många. Jag ser att intresset från skatteutskottets sekretariat är stort – de är här i stor mängd.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Genomförande av bankunionen.

Anf. 87 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det är standardpunkten om genomförande av krishanteringsdirektivet och insättningsgarantidirektivet.

Vårt krishanteringsdirektiv har trätt i kraft. Insättningsgarantidirektivet ligger på riksdagens bord. Lagen planeras träda i kraft den 1 juli.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Handlingsplan för mervärdesskatt.

Anf. 89 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska rådet dra slutsatser angående kommissionens handlingsplan för moms samt Europeiska revisionsrättens rapport om momsfusk.

Handlingsplanen från kommissionen handlar om hur kommissionen anser att moms ska moderniseras och reformeras. Syftet från kommissionens sida är att skapa mer enhetlig moms i EU.

Revisionsrättens rapport bygger på en utvärdering av hur väl regelverket för moms fungerar vad gäller att förhindra momsbedrägerier. Man har kommit fram till att det behövs mer kraftfulla åtgärder för att förhindra momsbedrägerier.

Rådsslutsatserna om de här två rapporterna är ganska allmänt hållna och rör fyra olika områden. Det första är åtgärder för att motverka momsbedrägerier. Det andra är åtgärder för att förenkla momshantering, särskilt för små och medelstora företag. Det tredje är moms vid EU-handel, och det fjärde är skattesatser.

I slutsatserna efterlyses en fortsatt analys av moms vid E-handel av varor samt en gemensam kontaktpunkt för redovisning av moms. Det skulle innebära att företag bara behöver vara registrerade för mervärdesskatt i *en* medlemsstat, vilket skulle förenkla. Analysen ska även omfatta en omsättningsgräns för att redovisa moms vid EU-handel.

I slutsatserna uppmanas kommissionen att undersöka möjligheterna att ta bort undantaget från moms för import av varor med lågt värde för att minska konkurrensnackdelen för företag inom EU. Kommissionen

uppmannas också att presentera förslag avseende skattesatser på e-publikationer.

2015/16:44

20 maj

Slutsatserna handlar mycket om fortsatt analys, som behövs, och eventuella förändringar. Konkreta förändringar av moms­lagstiftningen kommer jag att återkomma om till EU-nämnden när det finns konkreta förslag. Men slutsatserna är i princip i linje med vad vi skulle vilja åstadkomma, så jag tycker att vi kan stödja slutsatserna och ansatsen i kommissionens handlingsplan.

Vi tycker att det är angeläget att momssystemet moderniseras och anpassas till hur företag bedriver verksamhet i dag, inte minst med e-handel men också med mer gränsöverskridande handel. Det är också viktigt att momsreglerna är enkla att hantera och administrera, inte minst för mindre företag. Vi tycker att det är bra att kommissionen uppmärksammar det.

Att bekämpa moms­fusk är naturligtvis en angelägen fråga. Där välkomnar vi att det finns slutsatser om ökat administrativt samarbete och informationsutbyte och att man ska göra en utvärdering av det it-verktyg som finns – TNA, Transaction Network Analysis.

TNA är ett verktyg som gör riskanalys med stöd av den information som finns i olika databaser. Det är ett it-verktyg som nu används av några EU-länder. Tanken är att det ska bli lättare att upptäcka bedrägerier i närtid, alltså i anslutning till att de sker, för att kunna komma åt pengarna.

Vi återkommer som sagt till riksdagen när kommissionen kommer med konkreta förslag.

Det fanns i utkastet till rådss­lutsatser två alternativ som gällde hur man ska se på moms­satser. Ett av förslagen var till exempel att EU inte ska ha några synpunkter på vad man får ha nedsatta moms­satser på. De delarna av slutsatserna är strukna.

Anf. 90 FREDRIK SCHULTE (M):

Jag har en fråga med anledning av det sistnämnda, de två olika alternativen.

Nu säger ministern att alternativ två är struket.

(Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S): Båda är strukna. Hela den frågan är borta.)

Det är inte den bild jag har fått när jag varit i kontakt med EPP-kansliet i Bryssel, och så sent som denna vecka skrev The Economist en artikel om de här två olika alternativen.

När skedde detta? Var det ett initiativ som kommissionen själv stod för? Rapporten är ju daterad den 7 april, alltså för inte alls många veckor sedan. Icke desto mindre borde det, tycker jag, vara någonting som omnämnts i den kommenterade dagordningen.

Anf. 91 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Från Sverigedemokraternas sida anser vi att skatteuttag ska vara en nationell fråga och att det inte är någonting som EU ska lägga sig i.

En liten parentes är det här med hygienprodukter. Det nämns att man ska verka för att medlemsstater ska kunna ha en nollskattesats för kvinnliga hygienprodukter. Det är något märkligt att man ska ha en könsdiskriminerande lagstiftning. Även om det är en total parentes i sammanhanget är det en fråga där även vår regering borde agera. Det är märkligt att man behandlar män och kvinnor på olika sätt i det här sammanhanget.

Vad gäller själva sakfrågan är detta ingenting som EU ska diktera över huvud taget. Man har tidigare utlovat att man inte ska lägga sig i just skattelagstiftning, men vi ser att man flyttar fram sina positioner gång efter annan.

Därmed anmäler vi avvikande mening.

Anf. 92 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag blev korrigerad här av mina tjänstemän. De två alternativen är naturligtvis inte borta från kommissionens handlingsplan. Däremot är de borta från rådsslutsatserna, så medlemsstaterna kommer inte att ta ställning till de två alternativen på mötet.

Vad gäller hygienprodukter är det ett beslut som man fattade i Europeiska rådet tidigare i vår och som nu finns med i handlingsplanen.

För övrigt är moms ett harmoniserat område.

Anf. 93 FREDRIK SCHULTE (M):

Då kommer vi till själva frågan om ståndpunkten. Jag är medveten om att vi nu bara ska besluta om vårt ställningstagande till rådsslutsatsen. Men när man läser promemorian kan man konstatera att EU-kommissionen vill se en ganska skyndsam hantering av den här frågan.

Den ståndpunkt som vi nu beslutar om är den som regeringen kommer att luta sig tillbaka mot i det fortsatta förhandlingsarbetet. Därför tycker jag att det är problematiskt att den inte omnämns. Det är ingenting som hindrar EU-nämnden från att ta ställning i ett tidigt skede och att Sverige i ett tidigt skede är drivande i hur det här bör utvecklas.

Oavsett om den här frågan finns med i rådsrapporten eller inte skulle jag vilja veta var regeringen står i frågan. Från vår sida vill vi gärna se ett tydligt ställningstagande för alternativ två, som innebär att man avskaffar förteckningen som i förlängningen innebär att medlemsstaterna får en större beslutanderätt över utformandet av momssatserna.

Jag skulle vilja veta var regeringen står i frågan.

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Vi kan hoppas att det är något som skatteutskottet kan reda ut. Men om ministern vill svara, var så god!

Anf. 95 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det vi har framfört hittills i de här sammanhangen är att vi tycker att frågan behöver analyseras närmare innan man tar ställning.

När det är dags för Sverige att presentera en ståndpunkt i rådet kommer vi naturligtvis tillbaka till EU-nämnden.

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

Jag räknar med att skatteutskottet också kommer att diskutera frågan.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Europeiska planeringsterminen 2016.

2015/16:44

20 maj

Anf. 97 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska slutsatser antas om kommissionens landrapporter som kom i februari, alltså inte de rapporter som kom nu i veckan. Landrapporterna kom alltså i februari och en första diskussion hölls i mars.

Det är kommissionens analytiska grund på vilken man baserar de landsspecifika rekommendationerna, som var de som kom den här veckan. De landsspecifika rekommendationerna kommer vi att diskutera på Ekofin i juni, och jag återkommer till nämnden om dessa inför det mötet.

I landrapporterna gör kommissionen övergripande bedömningar av makroekonomiska obalanser i medlemsstaterna. Man har gjort djupanalyser av 18 medlemsstater inom det makroekonomiska obalansförfarandet. Av dessa anser kommissionen att det är 12 länder som har obalanser.

Liksom tidigare anser man att Sverige är ett land som har obalanser. Det handlar då om hushållens skuldsättning och bostadsmarknaden. Regeringen delar i stort kommissionens syn att både hushållens skuldsättning och bostadsmarknaden är centrala utmaningar för svensk ekonomi. Samtidigt konstaterar vi, vilket vi också gjort gemensamt tidigare, att det är upp till regering och riksdag i Sverige hur vi ska formulera en politik för att möta de här utmaningarna.

En övergripande observation i landrapporterna är att mer ansträngningar behöver göras i medlemsländerna för att stärka den ekonomiska återhämtningen, säkra hållbara offentliga finanser och skapa bättre förutsättningar för investeringar. Det är också bra att det i slutsatserna påpekas att det behöver göras mer för att öka kvinnors arbetskraftsdeltagande.

Mot denna bakgrund anser regeringen att vi kan ställa oss bakom utkastet till rådsslutsatser.

Anf. 98 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Liksom tidigare vänder sig Sverigedemokraterna starkt emot både den europeiska planeringsterminen och de landsspecifika rekommendationerna. Vi anser inte att EU ska lägga sig i hur vi till exempel bedriver vår finanspolitik, utan det är något som vi själva har bäst kompetens att avgöra.

Även om det inte är tvingande är det ändå något som är tydligt utstakat i en viss riktning.

Det här är något som vi har framfört vid alla de tillfällen då vi har behandlat de här frågorna och det gör vi även i dag, så jag anmäler avvikande mening.

Anf. 99 ORDFÖRANDE:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt samt en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Övriga frågor. Finns det någon övrig fråga som finansministern vill ta upp?

Anf. 100 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Utanför dagordningen kommer det att vara en ekonomisk och finansiell dialog mellan EU och kandidatländer och potentiella kandidatländer. Den kommer att vara mellan EU och västra Balkan och Turkiet.

Man brukar ha den här typen av dialoger. Från medlemsstaternas sida är det ordförandeskapet och de två nästkommande ordförandeskapen som kommer att delta, nämligen Nederländerna, Slovakien och Malta. Jag kommer alltså inte att delta i den här dialogen.

Det här är ett årligt förfarande. Vid mötet kommer man att diskutera utvidgningsländernas ekonomiska reformprogram, som har granskats av kommissionen och ECB och behandlats av en del kommittéer.

Vi tycker naturligtvis att det är positivt att det förs en dialog mellan EU:s medlemsstater och utvidgningsländer och att den här processen är ett bra verktyg för att göra länderna bättre rustade för ett eventuellt EU-inträde.

Anf. 101 ORDFÖRANDE:

Tack för rapporten!

Vi tackar så mycket för samrådet, önskar lycka till på mötet och en trevlig helg!

Anf. 102 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Tack så mycket! Trevlig helg allihop!

§ 4 Transport, telekommunikation och energi

Statssekreterare Eva Lindström

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för transport,
telekommunikation och energi den 11 december 2015

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
transport, telekommunikation och energi den 26 maj 2016

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar statssekreterare Lindström hit för att behandla TTE-rådet. Först undrar jag om det finns någon muntlig rapport utöver den skriftliga rapporten från den 11 december.

Anf. 104 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Ni har fått ett skriftligt underlag. Frågan är om ni har några frågor kring det.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Jag finner inte att så är fallet.

Då går vi vidare till beslutet om användning av frekvensbandet 470–790 MHz i unionen.

Anf. 106 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Innan jag går in på det tänker jag bara berätta att den 26 maj har det nederländska ordförandeskapet valt att samla medlemsstaternas telekom- och konkurrenskraftsministrar till något som de kallar det första digitala rådsmötet. I praktiken är det två skilda möten, men man tänker sig en gemensam lunchdiskussion där både telekom- och konkurrenskraftsministrarna deltar.

Telekomministrarnas möte består av två ordinarie agendapunkter. Dels avser rådet att anta en allmän inriktning av beslut om användandet av 470–790-megahertzbandet i EU, dels kommer man att diskutera de kommande lagförslagen som utgör en översyn av EU:s telekomlagstiftning. Detta sagt som en liten inledning.

Dagordningspunkt 4 är förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om användningen av frekvensbandet 470–790 MHz i unionen. Vid TTE-rådet den 26 maj föreslår det nederländska ordförandeskapet att rådet ska anta en allmän inriktning av kommissionens förslag till beslut om användning av frekvensbandet 470–790 MHz i unionen.

Förslaget handlar om att den övre delen av bandet, det så kallade 700-bandet, ska harmoniseras och användas för mobilt bredband. Den undre delen av bandet föreslås även fortsättningsvis användas för marksända tv-sändningar. Huvudfrågorna som har diskuterats i rådet har handlat dels om tidpunkten för harmoniseringen, dels om användningen av den undre delen av bandet.

För regeringen har det varit viktigt att få en så tidig harmonisering som möjligt, eftersom det kan bidra till att EU:s bredbandsmål om 30 megabit per sekund till alla 2020 ska kunna förverkligas. Regeringen har därför stöttat och försvarat kommissionens förslag att som tidsfrist ange

år 2020. I Sverige har vi också vidtagit åtgärder för att frigöra 700-bandet till den 1 april 2017.

Vi vet att andra medlemsstater av olika skäl har förordat en senare tidpunkt för harmoniseringen, år 2022. I det förslag till allmän inriktning som ordförandeskapet nu presenterar anger man dock 2020 som rikt-
märke, men det ges möjlighet för medlemsstater att senarelägga över-
gången om det finns vad man kallar för giltiga skäl. Det kan till exempel
vara problem med koordinering med grannländer och liknande.

Gällande frekvensbandet under 700 MHz anges i förslaget att bandet
åtminstone till år 2030 ska reserveras för marksänd tv. Samtidigt ges
flexibilitet för medlemsstaterna att välja att använda bandet för andra
tjänster, om de nationellt bedömer att en sådan användning är att föredra,
så länge inga störningar uppstår för marksänd tv i grannländer.

Sammanfattningsvis har förhandlingarna i rådsarbetsgruppen lett till
vad vi bedömer ett välbalanserat förslag och som regeringen anser också
bör accepteras av Sverige.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade stånd-
punkt.

Vi går nu vidare till dagordningspunkt 5, Översyn av regelverket.

Anf. 108 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Liksom vid det senaste rådsmötet i december 2015 finns på agendan
en diskussion om reglerna på telekommarknaden. Som regeringen re-
dogjorde för inför rådsmötet har EU-regelverket följt elektronisk kom-
munikation under översyn. Det är den snabba och i grunden väldigt posi-
tiva utvecklingen på området som gör att regelverket behöver uppdateras.

Det är fortfarande tidigt i processen. Kommissionen väntas lägga
fram sitt förslag tidigast i slutet av september, men ordföranden vill dock
ge ministrarna en möjlighet att ge politisk vägledning till kommissionen i
arbetet med översynen.

Låt mig säga något om regeringens inställning i de frågor som är
uppe för diskussion på ministerrådsmötet.

Det är konkurrens tillsammans med efterfrågan som driver på inve-
steringarna i bredbandsnätet. Det ser vi också ett tydligt exempel på i
Sverige i dag. Vi kan konstatera att vi på många sätt är ett föregångsland.
Vi ser ingen motsättning utan ett samband mellan konkurrens och inve-
steringar. Det är också så vi får den uppkoppling som vi behöver, som är
pålitlig, prisvärd, har hög kapacitet och bra kvalitet.

När det sedan gäller konkurrensreglerna behöver vi ett mer anpassat
och mindre tungrovt system för hur man beslutar om operatörers tillträ-
desskyldigheter.

Översynen kommer också att innehålla förslag avseende hantering av
radiospektrum. Här är det viktigt att nuvarande möjlighet för Sverige att
säkerställa täckning med hjälp av trådlös infrastruktur bibehålls. Vi tror
samtidigt att både teleoperatörer och konsumenter kan främjas av att
spektrumhanteringen samordnas bättre. Det ger produktionsfördelar och
gör också att frekvensutrymmen, som faktiskt är en begränsad resurs, kan
utnyttjas effektivare i hela unionen.

Digitaliseringen och internetekonomin är ju något som förändrar och förbättrar vår vardag, vårt arbetsliv och hela samhället. Tjänster som använder sig av internet har stor potential att bidra till ökad innovation, hållbar tillväxt, e-handel och konkurrenskraft. Sådana tjänster kan samtidigt konkurrera med mer traditionella telekomtjänster.

I grund och botten är detta bra. Men för att inte snedvrída konkurrensen bör dock samma regler gälla alla aktörer, det vill säga att man ska ha en teknikoberoende reglering. Det kan bland annat handla om viktiga regler för integritet och konsumentskydd.

Anf. 109 EMMA WALLRUP (V):

Jag vill bara göra ett litet medskick. Vi har haft diskussioner i trafikutskottet om vikten av det som finns med i regeringens ståndpunkt, nämligen att vi måste kunna garantera offentlig och samhällsviktig verksamhet och radiospektrum. Vi ska i regelverket kunna säkra blåljusmyndigheter, räddningstjänst och sådana verksamheter så att det finns tillräckligt med spektrum för att de ska kunna fungera tillförlitligt. Jag vill åter betona att detta är viktigt.

Sverige har blivit ledande därför att vi har jobbat med stadsnäten kombinerat med den fria marknadens lösningar. Denna blandkombination har gjort att vi har fått en bra modell som har inneburit att vi har haft en bra utbyggnad av bredband. Det känns som en bra sak att föra fram i EU, att denna modell fungerar bra. Nu är det mycket betoning på konkurrens och att företagen ska lösa allt, men denna blandmodell har visat sig vara väldigt bra.

Anf. 110 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Som vi kan konstatera fungerar bredbandsutbyggnaden i Sverige till stor del, och Sverige placerar sig i topp i internationella rankingar. Den svenska modellen med huvudsakligen kommunalt ägda stadsnät har visat sig främja konkurrens, och som en följd har Sverige bland de lägsta priserna i EU.

Ett av hindren för fortsatt utbyggnad är lokaliseringsprincipen, som hindrar kommuner från att utöka sina stadsnät in i andra kommuner, även om det kanske vore det mest rationella. Det är något som ligger inom riksdagens mandat att förändra. Vi ser därför inte någon poäng med att EU ska ta sig an den frågan.

När det gäller frekvenstillstånd är det naturligt att det inte bara kan ske på regional nivå, utan där behövs ett mellanstatligt samarbete.

Anf. 111 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Det var olika frågor. Jag tänkte att Andreas vid min sida kan svara på frågorna om blåljus, vad vi har gjort i Sverige och om blandmodellerna. Andreas kan också kommentera frågan om hindren.

Anf. 112 Departementssekreterare ANDREAS DAHLQVIST:

Jag tänkte börja med de medskick vi fick från Emma Wallrup. Tack så mycket!

När det gäller blåljusmyndigheterna och de offentliga verksamheten är det klart att spektrum är en begränsad resurs. Det är Post- och telesty-

relsen som förvaltar radiospektrum i Sverige i dag. De signaler vi har fått är att om det finns behov av spektrum för denna verksamhet kommer myndigheten att se till att det finns. Ur det perspektivet finns det tillgängligt spektrum för dessa behov, om man skulle ha dem.

När det gäller att stadsnäten kombineras med operatörsmodellen har det befintliga regelverk som vi har i dag inte förhindrat den modellen. Vi ser heller inte att översynen i sig kommer att påverka den delen, men det finns andra delar av regelverket som man kan vilja se över. Vi anser att vi fortfarande ska kunna behålla det sättet att arbeta i den mån som det finns behov av det.

När det gäller lokaliseringsprincipen är det också en fråga som egentligen inte regleras inom EU. Den har att göra med det kommunala självstyret, och hur man reglerar den är en sak man får se över på nationell nivå.

När det gäller konkurrensfrågorna kan det uppstå lokala monopol, och möjligen behöver man se över regelverket i de delarna.

När det gäller mellanstatligt samarbete gällande spektrum är det självfallet en viktig sak där vi har ett löpande arbete inom samarbetet.

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi kommer nu till Övriga frågor. Vill statssekreteraren kommentera någon av dem?

Anf. 114 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

När det gäller dagordningspunkt 6, Övriga frågor, vill vi bara informera om att en överenskommelse har nåtts avseende två direktiv som båda har förhandlats under lång tid. Det ena är webbtillgänglighetsdirektivet, och det andra är NIS-direktivet, det vill säga direktivet om åtgärder för att säkerställa en hög gemensam nivå av nät- och informationssäkerhet i hela unionen.

Det är tillfredsställande att man har nått en överenskommelse.

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:

Ja, det var på tiden. NIS var uppe på bordet när jag satt i Europaparlamentet, och det börjar bli ett tag sedan.

Vi tackar för informationen.

§ 5 Konkurrenskraft

Statssekreterare Eva Lindström

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft den 29 februari 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft den 26–27 maj 2016

Anf. 116 ORDFÖRANDEN:

Finns det någon muntlig återrapport utöver den skriftliga från den 29 februari?

Anf. 117 EVA LINDSTRÖM:

Ni har fått en skriftlig återrapportering från mötet, och jag är naturligtvis beredd att svara på frågor.

Anf. 118 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det inte finns några frågor.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Säkerställande av gränsöverskridande portabilitet.

Anf. 119 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Vid konkurrenskraftsrådet den 26 maj avser ordförandeskapet att ta upp förordningsförslaget om säkerställande av gränsöverskridande portabilitet för ett beslut om allmän inriktning. Här finns ett kompromissförslag som har förhandlats fram och som stöds av en tillräcklig majoritet av medlemsstaterna.

Lite förenklat kan man säga att förordningsförslaget handlar om att man som konsument ska kunna ta med sig streamingtjänster som man abonnerar på i sitt hemland, till exempel Netflix eller C More Sport, när man tillfälligt är i ett annat EU-land. Förslaget har ett tydligt konsumentperspektiv.

Regeringens grundinställning är att det är rimligt att konsumenterna som abonnerar på till exempel musik-, sport- och filmtjänster ska ha bättre möjligheter än i dag att använda tjänsterna utanför sitt hemland. Regeringen har därför välkomnat att kommissionen har lagt fram ett förslag.

En orsak till att tjänster i dag bara kan nås i ett land är att tjänsteleverantören har licens bara i det landet. Upphovsrättsligt skyddat material och annat innehåll licensieras territoriellt, det vill säga land för land. En tjänsteleverantör som har licens för Sverige har alltså bara rätt att visa innehållet här. Att skaffa licenser för hela EU kan vara dyrt och svårt på grund av att innehållet licensieras exklusivt, det vill säga med ensamrätt.

Här har kommissionen under flera år fört en dialog med marknadens parter för att få till en förändring som möjliggör för konsumenterna att nå sina hemlandstjänster när de är på resa i EU, men någon större förändring har inte skett.

I förordningen har situationen lösts så att när konsumenten tillfälligt är i ett annat EU-land än i sitt hemland betraktar man det som om tjäns-

ten fortfarande används i hemlandet. På så sätt kommer tjänsten att följa med abonnenten, men det kommer inte att innebära att någon som är permanent boende i ett land kan teckna en tjänst i ett annat land.

Tjänsteleverantören är enligt förslaget skyldig att ge sina kunder tillgång till tjänsten när kunderna tillfälligt befinner sig i en annan medlemsstat. Två centrala begrepp i förordningen är vad som ska anses vara konsumentens hemmedlemsstat och när en konsument ska anses vara tillfälligt närvarande i en medlemsstat. Det är viktigt för att beskriva när det ska gå att använda tjänsten enligt förordningen.

Under förhandlingarna har det förtydligats vad som anses vara hemmedlemsstat och hur detta ska kontrolleras, och det är något som regeringen välkomnar. Även när det gäller definitionen av tillfälligt närvarande har en kompromiss nåtts som regeringen kan ställa sig bakom.

Regeringen har med framgång verkat för att övergångsperioden mellan publicering av förordningen och då den ska börja tillämpas har blivit längre än de först föreslagna sex månaderna. Det ger berörda parter bättre förutsättningar att till exempel ställa om olika tekniska system och omförhandla avtal om det behövs.

Vår bedömning är att kompromissförslaget som helhet ligger i linje med vad regeringen har verkat för och att Sverige därför bör ställa sig bakom det.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Personligen är jag mycket glad för att vi äntligen börjar närma oss fri rörlighet även för elektroniska tjänster.

Anf. 121 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! I likhet med regeringen ser Sverigedemokraterna rimligheten i att konsumenterna ska ha bättre tillgång till nättjänster även utanför sitt hemland. Men hänsyn måste tas till alla typer av företag och deras möjligheter att genomföra förändringarna och att det inte genererar oproportionerligt ökade kostnader för företag, slutanvändare och skattebetalare.

Även om vi i viss mån är positiva till förslaget om gränsöverskridande portabilitet menar vi att detta i första hand borde ha lösts genom marknadsmässiga villkor och av de olika parterna, då vi har en generellt negativ syn på införandet av nya förordningar.

Vi har frågor om avtalen är tillräckligt utredda, om juridiska oklarheter och om att genomförandefristen är alldeles för kort. Även själva principen angående den upphovsrättsliga grunden för territoriell licensiering och tillfälligt närvarande i en annan medlemsstat är frågor som jag gärna skulle vilja ha vissa kommentarer kring.

Vi har tidigare gjort noteringar gällande avsaknaden av fullständigt kostnadsunderlag, oklarheter gällande juridiska kryphål och vem som bär ansvaret när tjänster inte fungerar samt kvalitet i utbudet av tjänster och hur detta kommer att påverka SME-företag.

Jag skulle gärna vilja ha lite kommentarer kring de aspekter som jag har tagit upp här. Därmed anmäler vi avvikande mening.

Anf. 122 HANS ROTHENBERG (M):

Ordförande! Under resans gång har vi moderater och Alliansen haft synpunkter på detta. Men regeringen har gått våra synpunkter till mötes, och därför ställer vi oss bakom detta.

Anf. 123 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Jag börjar med det Pavel Gamov sa om att det vore bäst om marknaden själv kunde lösa detta. Det är bara att konstatera att kommissionen, som jag sa, under flera år har fört en dialog med marknadens parter för att försöka få till stånd en förändring som skulle möjliggöra detta. Där kände man väl att man hade nått vägs ände, och det är därför som man går fram på detta sätt.

När det gäller frågorna om detta är tillräckligt utrett kan det finnas en del kommentarer om teknikaliteter och hur begreppen ska definieras, men jag tror att jag ska låta en av mina medarbetare svara.

Anf. 124 Kanslirådet LINDA KULLBERG:

Jag ska se om jag förhoppningsvis lyckas svara på alla frågor.

När det gäller territorialiteten är det enligt vår bedömning tydligt i förslaget att man menar att den finns och ska bevaras. Genom att införa kontroll av hemmedlemsstat ser man till att en tjänst inte ska kunna tecknas från ett annat land. Man vill alltså försöka att så långt det är rimligt i kontrollerna undvika ett missbruk.

Man ska alltså kunna licensiera per territorium, alltså för den marknad som finns i ett visst land, medan de som tillfälligt befinner sig i landet på resa, tjänsteresa eller semester ska kunna använda sin tjänst som de har betalat för och som ska vara en lagligt tillhandahållen tjänst i hemmedlemsstaten.

Där har man förtydligat att det ska vara en kontroll och vad som ska göras för att uppfylla den. Man överlämnar även till parterna att avtala, ifall det skulle behövas. Man lämnar alltså utrymme till parterna att bestämma om kontrollerna. Där är vår bedömning att en rimlig lösning har nåtts som inte medför onödiga kostnader för tjänsteleverantörerna. Man lägger alltså inte alltför stor börda på dem, men det finns ändå en tydlig kontroll.

När det gäller små och medelstora företag är det inte att anta att de kan ta de eventuella kostnader som kontrollerna innebär. Man ser framför sig att de flesta tjänsteleverantörer har mycket på plats av det som krävs för att användas för de här kontrollerna. För de små och medelstora företagen kanske det innebär en något större belastning än för de större företagen. Men att ställa dem helt utanför skulle inte vara rimligt, eftersom de inte skulle kunna dra nytta av att kunna erbjuda sin konsumenter tjänsterna när de reser utomlands genom att man inför *legal fiction*, som man kallar det, när man säger att användningen av tjänsten uppfattas ske i Sverige när någon som abonnerar på en svensk tjänst tillfälligt är på resa utomlands.

När man ser på kostnaderna har man bedömt att mycket av det som krävs finns på plats. Det handlar också om att det ska vara sådant användande där man inte i dag som konsument skulle teckna tjänsten i det land som man befinner sig i. Rättighetshavarna har i dag liksom inte möjlighet

att göra den försäljningen heller, om man ska se på den ändan av kostnadsaspekten och inte bara på de tekniska systemen och kontrollerna.

Jag hoppas att det besvarar de flesta av frågorna.

Anf. 125 ORDFÖRANDEN:

Kvarstår Sverigedemokraternas avvikande mening efter detta?

Anf. 126 PAVEL GAMOV (SD):

Ja.

Anf. 127 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5 om utstationering.

Anf. 128 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Detta är upptaget som en punkt om erfarenhetsutbyte. Det är en informationspunkt. Den innehåller regler för utstationerade arbetstagare, alltså personer som arbetar tillfälligt i ett annat land inom ramen för fri rörlighet av tjänster.

Det är en fråga som hör till Epscorådets ansvarsområde. Arbetsmarknadsministern har överlagt med arbetsmarknadsutskottet om de svenska ståndpunkterna.

I konkurrenskraftsrådet kommer ordförandeskapet att informera om förslaget och läget i förhandlingarna. Några medlemsstater har önskat en diskussion om förslaget även i KKR, men regeringens bedömning är att det är Epscorådet som bör hantera förslaget i dess helhet.

Anf. 129 MARIA PLASS (M):

Ska jag uppfatta det så att det bara kommer att röra sig om var frågan hör hemma, i Epsco eller någon annanstans, och inte om något annat?

Anf. 130 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Vi kommer inte att framföra några andra synpunkter.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Konkurrenskraftsavstämning, lägesrapport avseende den reala ekonomin.

Anf. 132 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Det gäller avstämning av konkurrenskraft. Det är något som jag tror att ni känner igen. Det är en så kallad Competitiveness check-up, en återkommande dagordningspunkt på konkurrenskraftsrådet.

Dagordningspunkten omfattar en presentation från kommissionen om konkurrenskraftsläget i stort för unionen. Den bygger man på aktuell statistik och rapportering. Sedan finns en andra del som handlar om erfarenhetsutbyte i fråga om konkurrenskraften i stort.

Regeringen instämmer i behovet av att integrera konkurrenskraft över berörda politikområden, men vi understryker också att grunden för ett

effektivt EU och samordning över politikområdena är en väl fungerande samordning internt i medlemsstaterna. Med en sådan samordning bedömer vi också att olika rådskonstellationer bättre kan fokusera sina diskussioner inom respektive mandat och ansvarsområde.

Som vi tidigare har varit inne på är omvandlingen mot en mer digitaliserad och hållbar industriell produktion en mycket viktig drivkraft som skapar möjligheter att stärka industrins konkurrenskraft. Regeringens strategi för nyindustrialisering, som vi kallar Smart industri, syftar just till att stärka den svenska industrins konkurrenskraft genom att ta till vara de drivkrafterna. Vi kan också konstatera att den strategin ligger väl i linje med EU:s agenda för tillväxt och digitalisering.

Andra viktiga delar för att stärka den svenska och den europeiska industrins konkurrenskraft är att skapa långsiktigt goda ramvillkor, fördjupa den inre marknaden, minska administrationen och minska onödiga bördor, stimulera forskning och innovation och fortsätta omställningen till ett resurseffektivt och hållbart näringsliv.

Därtill anser regeringen att det är viktigt att värna fri och öppen handel och motverka protektionistiska åtgärder i ljuset av situationen i vissa sektorer. Regeringen vill också lyfta fram jämställdhet och migration som en möjlighet att öka europeisk tillväxt och konkurrenskraft. Det var också något som togs upp i näringsutskottet i går.

Anf. 133 ORDFÖRANDEN:

Eftersom det inte finns några kommentarer finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Integreringen av konkurrenskraften: Strategi för den digitala inre marknaden.

Anf. 134 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Under den här dagordningspunkten förutser ordförandeskapet ingen diskussion, utan här väntas egentligen en sammanfattning från en lite mer informell lunchdiskussion. Under lunchen har ordförandeskapet, som jag sa inledningsvis vid samrådet inför TTE telekom, bjudit in både konkurrenskrafts- och telekomministrarna till en diskussion om rådets roll i arbetet med att säkerställa att konkurrenskraft ska genomsyra samtliga EU:s politikområden. I detta sammanhang kommer fokus att vara på den digitala inre marknaden.

Regeringen prioriterar arbetet med den digitala inre marknadsstrategin och de förslag som följer därav. Strategin bedöms vara mycket viktig för att stimulera jobb och tillväxt i Europa. Digitalisering genomsyrar ju, som har sagts här tidigare, hela vårt samhälle och alla sektorer inom näringslivet. Vi menar att det är viktigt att vi uppmärksammar detta inom en rad olika politikområden.

Anf. 135 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen!

Vi vidare till dagordningspunkt 8, Utkast till rådets slutsatser om paketet om teknik inom den digitala inre marknaden och moderniseringen av offentliga tjänster.

Anf. 136 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Det handlar om rådsslutsatser om industripaketet. Det gäller ett antagande. Under dagordningspunkten ska man anta rådsslutsatser med utgångspunkt i den digitala inre marknads industripaket, som kommissionen lade fram den 19 april.

Paketet inkluderar fyra meddelanden. Det första gäller digitalisering av europeisk industri och modernisering av offentlig sektor. Det andra handlar om det europeiska molninitiativet. Sedan har vi prioriteringar för it-standardisering, och slutligen har vi handlingsplanen för e-förvaltning.

Paketet syftar till att tillhandahålla ett ramverk för koordinering av initiativ mellan nationell nivå och EU-nivå inom digitalisering och relevanta åtgärder, som investeringar i digitala innovationer och infrastruktur. Man vill påskynda utvecklingen av it-standarder, utforska regelverk och anpassa kunskapskrav.

Ordförandeskapets förslag till rådsslutsatser framhåller digitalisering av industrin men lyfter även fram frågor som standardiserade it-lösningar, molnbaserade tjänster och e-förvaltning. Syftet är att alla parter och aktörer till fullo ska kunna dra nytta av den nya tekniken.

Regeringen anser att digitaliseringens möjligheter bör tas till vara för hållbar välfärd och tillväxt och därigenom bidra till fördelar för näringslivet men också för samhällslivet i stort. Regeringen anser att digitaliseringens möjligheter för att stödja en grön, resurseffektiv ekonomi särskilt bör uppmärksammas.

EU bör fortsätta att verka för att omvandla sin industri till att bli än mer modern, digitaliserad, hållbar och konkurrenskraftig. Regeringen kan därmed välkomna ordförandeskapets förslag till rådsslutsatser, som i allt väsentligt ligger väl i linje med regeringens ståndpunkter.

Anf. 137 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Liksom regeringen ser Sverigedemokraterna stora möjligheter med digitaliseringen. Det är något som ska tas till vara för att främja industrin, särskilt små och medelstora företags konkurrenskraft.

Dock ställer vi oss frågande till vilka effekter detta får för det svenska regelverket samt europeiska finansieringslösningar och ekonomiska effekter för svenska skattebetalare.

I och med att vi har de farhågorna anmäler jag avvikande mening.

Anf. 138 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Utkast till rådets slutsatser om bättre lagstiftning.

Anf. 139 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Även detta är en återkommande fråga. Under den här punkten ska rådsslutsatser om bättre lagstiftning antas. Ordförandeskapet har också föreslagit en policydebatt om kommissionens förenklingspaket samt efterlyst nationella goda exempel på när regler kan främja innovation.

Rådsslutsatserna fokuserar på fyra områden. Det första handlar om en framtidssäkrad och innovationsfrämjande lagstiftning. Det andra är konsekvensutredningar och kvantifiering av kostnader. Det tredje området är

målsättning för regelminskningar, och det fjärde handlar om bättre lagstiftning samt små och medelstora företag.

Ordförandeskapet vill med förslagen till rådsslutsatser stärka arbetet med bättre lagstiftning på områden som välkomnas av regeringen, med regler som främjar innovation och forskning, och den digitala dimensionen ska beaktas vid utarbetandet av nya förslag.

Under förhandlingarna har regeringen drivit och också fått gehör för att förenklingsarbetet ska ske med beaktande av hög skyddsnivå för konsumenter, hälsa, miljö och arbetstagare.

Regeringen kan i policydebatten välkomna det nya forum för bättre lagstiftning, Refit Platform, samt att kommissionen stärker arbetet med samråd. Det förstärkta samrådet ger också fler intressenter möjligheter att vara med och påverka utformningen av nya förslag. Vidare anser regeringen att det är viktigt att gå vidare med att anpassa regelverk till digitaliseringen.

Som ett exempel på nationell politik kan regeringen föra fram de svenska satsningarna på innovationsupphandling. Upphandling är ju ett mycket omfattande område. I Sverige upphandlar den offentliga sektorn för drygt 600 miljarder. Vi menar att det finns en stor potential i att använda upphandling för att just främja innovation.

Här har regeringen presenterat förslag på ny lagstiftning för att möjliggöra innovationspartnerskap och också att kunna använda det vi kallar konkurrenspräglad dialog. Genom att upphandla utifrån funktion hoppas vi också att man i större utsträckning ska kunna få fram nya, kreativa lösningar. Det är ett sådant exempel som vi tycker kan vara lämpligt att föra fram från Sveriges sida.

Regeringen föreslår att Sverige kan välkomna ordförandeskapets förslag till rådsslutsatser.

Anf. 140 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Från Sverigedemokraternas sida ser vi positivt på att digitala tjänster ska kunna användas så långt det är möjligt, bland annat i kontakt mellan myndigheter och företag. Vi ser också på det stora hela positivt på ett regelförenklingsprogram.

Men vi anser inte att generella förenklingar på flertalet områden och i flertalet branscher skulle leda till större resurseffektivitet. Arbetet med regelförenklingar bör anpassa och riktas för att ge bästa möjliga effekt. Dessutom bör en avvägning göras mellan samhällsnytta och kostnader för den enskilde företagaren.

Därmed anmäler vi avvikande mening.

Anf. 141 ORDFÖRANDE:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning och ståndpunkt samt en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Då kommer vi till dagordningspunkt 10, Övriga frågor. Finns det någon övrig fråga som statssekreteraren vill ta upp under ert ansvarsområde?

2015/16:44
20 maj

Anf. 142 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:
Nej, det är inget som jag vill ta upp. Men vi svarar naturligtvis även här på frågor om sådana finns.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:
Jag finner att det inte föreligger några frågor. Då tackar vi för samrådet och önskar trevlig helg och lycka till på mötet.

§ 6 Konkurrenskraft

Statsrådet Helene Hellmark Knutsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft den 30 november – 1 december 2016 (forskning)

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft den 26-27 maj 2016

Anf. 144 ORDFÖRANDEN:

Jag undrar först om det finns någon muntlig återrapport från mötet den 30 november och 1 december utöver den skriftliga som vi redan fått.

Anf. 145 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Jag har inget övrigt att tillägga, om det inte finns några frågor.

Anf. 146 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi gå vidare till dagordningspunkt 10 c under Övriga frågor. Finns det något att kommentera där?

Anf. 147 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Nej.

Anf. 148 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi gå rakt in på dagordningspunkt 11, Utnyttjande av rymddata.

Anf. 149 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Herr ordförande! Diskussionen förväntas handla om hur medlemsstaterna och kommissionen gemensamt kan stimulera ett större utnyttjande av rymddata från jordobservationssatelliter inom ramen för Copernicus. Målet med initiativet är att bidra till ökad tydlighet om de potentiella fördelarna, utmaningarna och hindren och utnyttja rymddata inom ramen för tre teman: luftkvalitet, övervakning av subventionsutnyttjande under den gemensamma jordbrukspolitiken och utveckling av autonoma fordon. Dessa valda teman är avsedda som illustration inför fortsatt diskussion.

Ordförandeskapet har också bett medlemsstaterna om goda nationella exempel på datautnyttjande, som ska sammanställas i en broschyr. Från Sverige har vi bidragit med exempel från Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, SLU, Sjöfartsverket, Jordbruksverket och SCB. Inom ramen för diskussionen föreslår regeringen att uttrycka sitt stöd för initiativ som möjliggör ett bättre utnyttjande av de investeringar som görs i europeiska rymdsystem och av de data som olika rymdsystem producerar. Det är förslaget till svensk ståndpunkt i den debatten.

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 12, Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram.

Anf. 151 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):
Här kommer det kommande ordförandeskapet från Slovakien att informera om sitt kommande arbetsprogram.

Anf. 152 ORDFÖRANDEN:
Vi tackar för informationen och går vidare till dagordningspunkt 13 om sjunde ramprogrammet.

Anf. 153 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):
I enlighet med rådets beslut om det sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling, när det gäller verksamheten mellan 2007 och 2030, genomförde en högnivågrupp med oberoende experter förra året en efterhandsutvärdering av programmets genomförande och resultat. Högnivågruppens rapport ger fem olika rekommendationer för det nuvarande ramprogrammet Horisont 2020 baserat på utvärderingen. Kommissionen tog emot deras rapport i november 2015 och skrev som svar ett meddelande som publicerades i januari 2016. I detta meddelande redogörs för slutsatserna och rekommendationerna i högnivågruppens rapport och kommissionens svar.

Föreliggande utkast till rådsslutsatser behandlar utvärderingen av sjunde ramprogrammet och hur investeringar i forskning och innovation ska bidra till tillväxt och lösa samhällsliga utmaningar. Rådsslutsatserna välkomnar utvärderingen och dess rekommendationer och kommissionens arbete med att följa upp dem. De betonar också betydelsen av forskning och innovation för tillväxt, konkurrenskraft och medborgarnas välfärd – jag tror att det ska uttryckas så.

Sverige har fått in en skrivning om vikten av att involvera medlemsstaterna tidigt i processen för att utarbeta nästa ramprogram. Andra för Sverige viktiga ämnen som förenklingsåtgärder, balans mellan grundforskning och tillämpad forskning och innovation, småföretagens deltagande samt fortsatt arbete med det europeiska forskningsområdet tas också upp. Därför föreslår regeringen att Sverige ställer sig bakom rådsslutsatserna.

Anf. 154 PAVEL GAMOV (SD):
Herr ordförande! Som vi från Sverigedemokraterna många gånger tidigare har anfört anser vi att forskningsområdet bäst sköts av respektive medlemsstat och att det i andra hand bör ske bilateralt samarbete. Jag anser inte att det är en EU-kompetens. Av det principiella skälet anmäler vi avvikande mening.

Anf. 155 ORDFÖRANDEN:
Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.
Vi går vidare till dagordningspunkt 14, Utkast till rådets slutsatser om forskning och innovationsvänlig lagstiftning.

Anf. 156 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):
Herr ordförande! Detta gäller regelverk och ramvillkor som främjar forskning och innovation och omfattar hur vi kan förtydliga och förändra

regelsystem och ramvillkor för att attrahera kapital, öka tillväxten och underlätta våra möjligheter att lösa globala samhällsutmaningar. Beskrivningar av vad som ingår i detta område samt bakgrund finns i den kommenterade dagordning som ni har fått.

Utkastet till rådsslutsatser betonar att utgångspunkten är att ett transparent och lättförståeligt regelverk och ramvillkor som främjar forskning och innovation är något som är viktigt för tillväxt och för att möta våra globala samhällsutmaningar. Rådsslutsatserna lyfter fram att onödiga hinder och oförutsägbara konsekvenser i regelverk och ramvillkor samt svårigheter med implementering av regelverk och ramvillkor medför en osäkerhet i systemet, vilken skrämmer bort investeringar. Rådsslutsatserna lyfter också fram den så kallade innovationsprincipen och dess komplementaritet till den så kallade försiktighetsprincipen.

Vidare föreslår rådsslutsatserna att kommissionen ska utveckla en pilotsatsning som kallas innovationsöverenskommelser, innovation deals, tillsammans med medlemsstater. Rådsslutsatserna föreslår också att kommissionen ska undersöka mervärdet av ett särskilt tillstånd för grundare av nya företag, så kallade start-ups, på engelska European Startup Visa.

Efter diskussion i utbildningsutskottet förra veckan har regeringen i den svenska ståndpunkten förtydligat att vi välkomnar ansatsen som görs för att regelverk och ramvillkor ska vara transparenta och lättförståeliga. Som vi berättade i utskottet på förekommen fråga och även förtydligade i den kommenterade dagordningen har Justitiedepartementet deltagit i beredningen av detta dokument med anledning av start-up-visum. Mot den bakgrunden föreslår regeringen att Sverige ställer sig bakom rådsslutsatserna.

Anf. 157 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Inte heller detta anser vi vara en fråga för EU. Migration och visumlättnader ska vara någonting som hanteras på nationell nivå. Det är ingenting som EU ska ha att göra med. Vi anmäler avvikande mening.

Anf. 158 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt samt en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 15, Utkast till rådets slutsatser om övergången till ett öppet vetenskapssystem.

Anf. 159 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Herr ordförande! Som ni vet omfattar begreppet ”öppen vetenskap” flera olika överlappande områden, såsom öppen tillgång, så kallad open access, till forskningsresultat och forskningsdata, datadriven forskning samt nya sätt att mäta forskningens betydelse och hur forskning kan involvera medborgarna. De övergripande motiven för öppen vetenskap är att den bidrar till ökad forskningskvalitet, stärker konkurrenskraft och samhällsnytta samt främjar innovation och medborgarnas delaktighet och därmed i förlängningen är en demokratifråga. Alla aspekterna är av stor betydelse för att gemensamt lösa vår tids angelägna samhällsutmaningar, något som också poängteras i rådsslutsatserna.

Rådsslutsatserna betonar särskilt vikten av öppen tillgång till vetenskapliga artiklar och forskningsdata. I rådsslutsatserna poängteras att gemensamma tekniska lösningar för att spara och tillgängliggöra forskningsdata, både på EU-nivå och på medlemsstatsnivå, är nödvändiga för att införa öppen vetenskap.

I rådsslutsatserna lyfts också frågan om hur forskningsfinansiärer och politiker kan undanröja onödiga hinder och i stället skapa incitament för öppen tillgång. En viktig del i det är att se över hur forskningsfinansiärer och lärosäten bedömer vetenskaplig kvalitet och meriter vid fördelning av forskningsmedel.

I rådsslutsatserna noteras att det pågår många initiativ inom öppen vetenskap, både på EU-nivå och nationellt. För att stödja det arbetet har kommissionen initierat Open Science Policy Platform, som regelbundet ska informera medlemsstaterna och andra intressenter om utvecklingen. Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom rådsslutsatserna. Vad gäller riktlinjedebatten ombeds ministrarna att fokusera på ett eller två områden inom just öppen vetenskap, som man ska ha en diskussion om. Regeringen föreslår att vi tar upp hur politiker och forskningsfinansiärer kan undanröja onödiga hinder och i stället skapa incitament för öppen tillgång. En viktig del i detta är att se hur man bedömer vetenskaplig kvalitet och meriter vid fördelning av forskningsmedel. Regeringen föreslår även att ta upp vikten av gemensamma tekniska lösningar för att spara och tillgängliggöra forskningsdata. Särskilt viktigt är att vi utvecklar gemensamma standarder som möjliggör dataflöden mellan länder.

Jag kanske ska börja med det och ta de andra två punkterna sedan. Eller hur ska vi göra?

Anf. 160 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning och ståndpunkt.

Då kommer vi till dagordningspunkt 16, Övriga frågor. Finns det någon av dessa som statsrådet vill kommentera? Punkt 16 a är en diskussionspunkt, vad det verkar.

Vi kan ta 16 a och 16 b i klump. Det handlar om Esfri och innovationsrådet. Det tror jag att vi kan hantera.

Anf. 161 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Under de två övriga punkterna vill vi stämma av de angivna ståndpunkterna med nämnden för det fall det skulle bli en diskussion på rådsmötet.

Den första gäller Esfris färdplan för 2016. Den innehåller en förteckning över de större forskningsprojekten. Sverige har haft mycket stöd från Esfri i de prioriteringar som gjorts i de tidigare färdplanerna, framför allt gällande prioriteringen av ESS. Regeringen välkomnar att Esfri tydligt prioriterar vilka projekt som ska ingå i färdplanen.

Nästa punkt handlar om det europeiska innovationsrådet. EU-kommissionen kommer att informera om en lämplig utformning av rådet. Ni har säkert läst att kommissionären Moedas förra året presenterade sina tankar kring behovet av ett råd. Därefter har kommissionen haft en öppen konsultation om rådet för att diskutera hur det kan och bör se ut. Detta kommer man att informera om under denna punkt. Om det skulle uppstå

en diskussion bör regeringen föreslå att innovationsrådet ska fokusera på radikala innovationer, det vill säga disruptive innovations, som det heter på nysvenska, stödja det utmaningsinriktade innovationsperspektivet och fokusera på europeiskt mervärde samt att rådet ska kunna inkluderas i EU:s ramprogram för forskning och innovation.

Det är förslagen under de diskussionspunkterna.

Anf. 162 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning under punkterna 16 a och 16 b.

Finns det någon ytterligare fråga som planeras tas upp?

Anf. 163 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Nej, sedan kommer det bara att vara att Slovakien som kommande ordförandeskapsland berättar hur de tänker sig arbetsprogrammet framöver.

Anf. 164 ORDFÖRANDEN:

Då tackar jag så mycket för samrådet och önskar statsrådet och de medarbetare som hann komma hit lycka till på mötet och en trevlig helg!

Innehållsförteckning

§ 1 Allmänna frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN:	1
Anf. 2 Statssekreterare HANS DAHLGREN:.....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN:	1
Anf. 4 Statssekreterare HANS DAHLGREN:.....	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN:	1
Anf. 6 Statssekreterare HANS DAHLGREN:.....	1
Anf. 7 ORDFÖRANDEN:	2
Anf. 8 TINA ACKETOFT (L):	2
Anf. 9 KARIN ENSTRÖM (M):.....	2
Anf. 10 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	2
Anf. 11 Statssekreterare HANS DAHLGREN:.....	3
Anf. 12 ORDFÖRANDEN:	3
Anf. 13 Statssekreterare HANS DAHLGREN:.....	3
Anf. 14 FREDRIK SCHULTE (M):	4
Anf. 15 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	4
Anf. 16 EMMA WALLRUP (V):	5
Anf. 17 TINA ACKETOFT (L):	5
Anf. 18 PAVEL GAMOV (SD):.....	5
Anf. 19 Statssekreterare HANS DAHLGREN:.....	6
Anf. 20 ORDFÖRANDEN:	6
Anf. 21 Statssekreterare HANS DAHLGREN:.....	6
Anf. 22 ORDFÖRANDEN:	6
§ 2 Utrikes frågor	7
Anf. 23 ORDFÖRANDEN:	7
Anf. 24 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:	7
Anf. 25 ORDFÖRANDEN:	7
Anf. 26 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:	7
Anf. 27 ORDFÖRANDEN:	8
Anf. 28 KARIN ENSTRÖM (M):.....	9
Anf. 29 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	9
Anf. 30 EMMA WALLRUP (V):	10
Anf. 31 TINA ACKETOFT (L):	10
Anf. 32 PAVEL GAMOV (SD):.....	10
Anf. 33 ORDFÖRANDEN:	10
Anf. 34 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:	11
Anf. 35 ORDFÖRANDEN:	12
Anf. 36 PAVEL GAMOV (SD):.....	12
Anf. 37 ORDFÖRANDEN:	12
Anf. 38 PAVEL GAMOV (SD):.....	12
Anf. 39 ORDFÖRANDEN:	12
Anf. 40 PAVEL GAMOV (SD):.....	12
Anf. 41 ORDFÖRANDEN:	12
Anf. 42 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:	12
Anf. 43 ORDFÖRANDEN:	13
Anf. 44 ESKIL ERLANDSSON (C):.....	13
Anf. 45 EMMA WALLRUP (V):	13
Anf. 46 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	13

Anf. 47 PAVEL GAMOV (SD):	14
Anf. 48 TINA ACKETOFT (L):	15
Anf. 49 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:	15
Anf. 50 ORDFÖRANDEN:.....	16
Anf. 51 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:	16
Anf. 52 KARIN ENSTRÖM (M):.....	17
Anf. 53 TINA ACKETOFT (L):	17
Anf. 54 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	17
Anf. 55 PAVEL GAMOV (SD):	17
Anf. 56 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:	18
Anf. 57 ORDFÖRANDEN:.....	18
Anf. 58 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:	18
Anf. 59 ORDFÖRANDEN:.....	19
Anf. 60 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:	19
Anf. 61 ORDFÖRANDEN:.....	19
Anf. 62 EMMA WALLRUP (V):.....	19
Anf. 63 ESKIL ERLANDSSON (C):.....	19
Anf. 64 KARIN ENSTRÖM (M):.....	19
Anf. 65 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	20
Anf. 66 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:	20
Anf. 67 PYRY NIEMI (S):.....	20
Anf. 68 ORDFÖRANDEN:.....	21
Anf. 69 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:	21
§ 3 Ekonomiska och finansiella frågor.....	22
Anf. 70 ORDFÖRANDEN:.....	22
Anf. 71 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):	22
Anf. 72 ORDFÖRANDEN:.....	22
Anf. 73 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):	22
Anf. 74 HELENA BOUVENG (M):	24
Anf. 75 TINA ACKETOFT (L):	25
Anf. 76 EMMA WALLRUP (V):.....	25
Anf. 77 PAVEL GAMOV (SD):	25
Anf. 78 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):	25
Anf. 79 HELENA BOUVENG (M):	26
Anf. 80 Finansrådet LINDA HAGGREN:	27
Anf. 81 MARIA PLASS (M):	27
Anf. 82 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):	27
Anf. 83 ESKIL ERLANDSSON (C):.....	27
Anf. 84 ORDFÖRANDEN:.....	27
Anf. 85 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):	28
Anf. 86 ORDFÖRANDEN:.....	28
Anf. 87 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):	28
Anf. 88 ORDFÖRANDEN:.....	28
Anf. 89 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):	28

Anf. 90 FREDRIK SCHULTE (M):	29
Anf. 91 PAVEL GAMOV (SD):	29
Anf. 92 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):	30
Anf. 93 FREDRIK SCHULTE (M):	30
Anf. 94 ORDFÖRANDEN:	30
Anf. 95 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):	30
Anf. 96 ORDFÖRANDEN:	30
Anf. 97 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):	31
Anf. 98 PAVEL GAMOV (SD):	31
Anf. 99 ORDFÖRANDEN:	31
Anf. 100 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):	31
Anf. 101 ORDFÖRANDEN:	32
Anf. 102 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):	32
§ 4 Transport, telekommunikation och energi	33
Anf. 103 ORDFÖRANDEN:	33
Anf. 104 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:	33
Anf. 105 ORDFÖRANDEN:	33
Anf. 106 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:	33
Anf. 107 ORDFÖRANDEN:	34
Anf. 108 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:	34
Anf. 109 EMMA WALLRUP (V):	35
Anf. 110 PAVEL GAMOV (SD):	35
Anf. 111 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:	35
Anf. 112 Departementssekreterare ANDREAS DAHLQVIST:	35
Anf. 113 ORDFÖRANDEN:	36
Anf. 114 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:	36
Anf. 115 ORDFÖRANDEN:	36
§ 5 Konkurrenskraft	37
Anf. 116 ORDFÖRANDEN:	37
Anf. 117 EVA LINDSTRÖM:	37
Anf. 118 ORDFÖRANDEN:	37
Anf. 119 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:	37
Anf. 120 ORDFÖRANDEN:	38
Anf. 121 PAVEL GAMOV (SD):	38
Anf. 122 HANS ROTHENBERG (M):	38
Anf. 123 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:	39
Anf. 124 Kanslirådet LINDA KULLBERG:	39
Anf. 125 ORDFÖRANDEN:	39
Anf. 126 PAVEL GAMOV (SD):	40
Anf. 127 ORDFÖRANDEN:	40
Anf. 128 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:	40
Anf. 129 MARIA PLASS (M):	40
Anf. 130 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:	40
Anf. 131 ORDFÖRANDEN:	40
Anf. 132 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:	40

Anf. 133 ORDFÖRANDEN:.....	41
Anf. 134 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:	41
Anf. 135 ORDFÖRANDEN:.....	41
Anf. 136 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:	41
Anf. 137 PAVEL GAMOV (SD):	42
Anf. 138 ORDFÖRANDEN:.....	42
Anf. 139 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:	42
Anf. 140 PAVEL GAMOV (SD):	43
Anf. 141 ORDFÖRANDEN:.....	43
Anf. 142 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:	43
Anf. 143 ORDFÖRANDEN:.....	44
§ 6 Konkurrenskraft.....	45
Anf. 144 ORDFÖRANDEN:.....	45
Anf. 145 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):.....	45
Anf. 146 ORDFÖRANDEN:.....	45
Anf. 147 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):.....	45
Anf. 148 ORDFÖRANDEN:.....	45
Anf. 149 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):.....	45
Anf. 150 ORDFÖRANDEN:.....	45
Anf. 151 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):.....	45
Anf. 152 ORDFÖRANDEN:.....	46
Anf. 153 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):.....	46
Anf. 154 PAVEL GAMOV (SD):	46
Anf. 155 ORDFÖRANDEN:.....	46
Anf. 156 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):.....	46
Anf. 157 PAVEL GAMOV (SD):	47
Anf. 158 ORDFÖRANDEN:.....	47
Anf. 159 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):.....	47
Anf. 160 ORDFÖRANDEN:.....	48
Anf. 161 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):.....	48
Anf. 162 ORDFÖRANDEN:.....	49
Anf. 163 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):.....	49
Anf. 164 ORDFÖRANDEN:.....	49